

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primese la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petiț prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Munca cooperativelor săcuști.

Mulțumită generosului dar al dlui Vasile Stroescu, Asociațiunea a hotărât să pornească o muncă întezită pentru înființarea la sate a băncilor populare și a cooperativeelor (tovărășiilor). Nu e vorba adecă numai de-a înlesni pe Români, ca să poată căpăta ușor un împrumut, căci tocmai ușurința aceea i-a aruncat pe mulți în sărăcie. E vorba mai ales de a-l deprinde cu economia (crușarea) și de a-l ajuta ca prin așa numitele cooperative să-și poată cumpără lucrurile principale, de cari au trebuință (mașini, semințe, vite de prăsilă), cu prețuri mai mici și dela locuri mai bune, apoi de-a putea vinde aceace-i produce munca lui (bucate, vite, poame, brânzeturi ș. a.) în tovărășie cu preț mai bun și la locuri, unde se cumpără în cătimi mari.

Tot întocmirile acestea economice săcuști au să ajute pe Român, ca în caz de lipsă să nu fie silit să-și vândă vițoșoarele sau bucatele numai decât și cu un preț de răs, ci să primească un împrumut mic, cu dobândă mică, punând garanție bucatele sau vitele, pe cari vrea să le vândă. Când le va vinde, de bună voe, nu silit, plătește mai întâiu datoria.

În Ardealul nostru, pe lângă Sași, cari sunt organizați în privința economică în mod strălucit și anume numai cu puterile lor, fără ajutor dela stat, trăesc în comitatele răsăritene și Săcuii. Înainte de războiul vamal cu România, Săcuii erau meseriași și zidari și trimiteau tot felul de lucruri din industria de casă și de lemnărie în România. Afară de aceea zeci de mii dintre ei erau cocși, slujii și slujnice în Tară, mulți și meseriași. În urma războiului vamal, ei n'au mai putut exporta (trimită în România) nimic, așa că erau amenințați să ajungă la sapă de lemn.

Atunci s'a apucat guvernul din Pesta, care se socotește numai al Maghiarilor când e vorba de ajutoare, cu care e dator locuitorilor, și-a început să reverse peste Săcui tot felul de bunătați economice. Le-a făcut căi ferate, a ridicat fabrici printre ei, numai ca să le dea de lucru. Aceasta însă n'a fost destul. În ministerul de agricultură s'a înființat o expoziție săcușcă, adecă un fel de despărțământ, care să se ocupe numai de îmbunătățirea stării materiale a Săcuilor.

Toți cei mari s'au pus pe lucru și au fost și sunt ajutați cu tot dinadinsul de preoții și învățătorii din satele săcuști. Pe când în anul 1902 erau numai cinci cooperative, anul trecut erau nouăzecișasezeci!

Organizarea s'a făcut în modul următor: în fiecare comună e așa numita *casă populară*, unde sunt cancelariile tuturor cooperativeelor și a băncii populare; tot

aci e biblioteca și o sală, unde se adună în cursul ernii țărani pentru a ascultă *prelegerile*, ce li se țin în mod foarte regulat. Dar nu se țin numai prelegeri economice, ci și de cele religioase, apoi împotriva beției, din științe și altele. Pentru femei se țin prelegeri deosebite despre gospodăria casei, despre îngrijirea copiilor, despre datoriile lor ca mame și soții.

Dupăce oamenii au fost luminați, ceea ce s'a întâmplat curând, s'au apucat de înființarea a tot felul de tovărășii. Săcuii, cari nu fac nici a patra parte din căți Români suntem noi în Transilvania și Ungaria, au acum 555 de reuniuni de plugari, 191 de conzumuri, 50 de cooperative de lăptărie și 164 de reuniuni pentru asigurarea vitelor.

Toate acestea tovărășii lucrează cât se poate de bine și au o mulțime de membri. Așa de pildă conzumurile în anul 1911 au avut peste 45 de mii de membri învățând aproape cinci milioane de coroane, cele 50 de tovărășii de lăptării au avut un venit curat de cinci sute de mii de coroane, iar asigurările de vite au ajuns la patru milioane 605 mii 390 de coroane! Acestea sume sunt cu atât mai frumoase, că pământul în Săcuime nu e prea roditor și Săcuii nu sunt mai bogați decât noi.

Ceice se ocupă cu aceasta binecuvântată îndrumare economică aleg felul tovărășiei după împrejurările satului. Într'un loc se dă o atențiune mai mare creșterii vitelor și lăptăritului, într'altul culturii bucatelor, într'altul lemnăritului, într'altul viilor și așa mai departe.

Se n'țelege, că tovărășiile se îngrijesc și de procurarea în tovărășie a mașinilor (vitele de prăsilă li le dă statul). Nici cu atâta nu se mulțumesc însă. Tot ele se îngrijesc de croirea de drumuri bune la pădure și de aducerea apei, unde nu e destulă. La aceasta sunt ajutate apoi și din partea statului, care a ajutat cu sute de mii pentruca vre-o cincizeci de comune lipsite de apă îndestulitoare să o aibă pentru a putea udă locurile și a mână joagărele și morile lor.

Tovărășiile acestea ajutate de stat se ocupă și de cumpărarea de moșii și de parcelarea lor între membri. În felul acesta nu numai că țărani săcui sunt feriți de a-și perde din locuri, ci dimpotrivă își înmulțesc locurile.

Mișcarea aceasta economică printre Săcui a schimbat starea lor materială cu totul, așa că acum nu mai sunt siliți în măsură așa de mare ca mai de mult să emigreze (să se ducă) în România, și aceasta numai mulțumită mulțimii de tovărășii înființate între ei. Adevărat, că statul, care pentru ei e mămă, iar pentru noi e ciumă, i-au ajutat mereu cu bani din visteria lui, la a

cărei umplere contribuim noi Românii mai mult decât Săcuii, dar pe de altă parte iară e adevărat, că de nu se interesau domniilor lor și la sate mai ales *preoții și învățătorii*, nu s'ar fi făcut, cu tot ajutorul statului, mare ispravă.

Pecum până acum Românii, printre cari se află și colonii săsești, am putut vedea și învăța dela Sași multe bune pe terenul economic, tot așa trebuie să învățăm și din celece s'au făcut printre Săcui. Nu e însă destul să știm numai, ce s'a făcut acolo, ci trebuie să le și urmăm pilda.

Isprava cea mare economică din Săcuime nu s'a făcut numai cu ajutorul unor oameni anume învățați pentru trebile tovărășiilor, ci mai ales în urma muncii desfășurate de preoți, învățători și alți câțiva oameni însuflețiți de-a ridică bunăstarea economică a poporului.

Despre aceasta avem o bună pildă și la noi în comitatul Sibiului, unde Reuniunea de agricultură, al cărei suflet e dl Victor Tordășianu, care a învățat *teologia*, nu comerțul, a înființat multe bănci populare și alte tovărășii. Se n'țelege, că a fost ajutat și de alți câțiva fruntași din Sibiu și mult și de preoții noștri dela sate, la cari s'au alăturat și învățătorii.

O altă pornire bună în privința aceasta am văzut la unele despărțăminte ale Asociațiunii noastre (desp. Cluj, Bistrița ș. a.), așa că unde este voință, se face treabă. Nici că ne putem închipui, ca să nu se găsească în fiecare comitat românesc unul sau doi bărbați fruntași, cari ajutați de preoțimea noastră și de învățătorii, cari nu s'au dancizat, să pornească munca, pentru al cărei început dl Vasile Stroescu a dat un ajutor așa de frumos.

Dacă Săcuii, cari se pot bizui oricând în revărsarea graselor pomene din partea guvernelor așa de nedrepte și rele față de noi, au ajuns la un rezultat așa de frumos, cu atât mai mult trebuie să muncim noi Românii în privința aceasta, pentrucă la noi într'adevăr e vorba de-a fi sau de-a perî în grozava luptă, ce o purtăm pentru cultura noastră națională și pentru bunăstarea noastră economică. Trebuie să ne mai desvățăm și de obiceiul de-a aștepta toate numai dintr'un loc, căci nu e destul cu hotăriri luate în cancelarii, ci munca trebuie desfășurată la fața locului, în satele noastre.

Am văzut, că preoții și învățătorii Săcuilor s'au pus în fruntea mișcării cooperative și au dus-o la bun rezultat, cu toatecă la Săcui bunăstarea preotului și a învățătorului nu atârână așa de mult de popor, îngrijindu-se de ei statul. Cu atât mai vartos așteptăm muncă și pentru întărirea economică a poporului nostru dela preoții și învățătorii români, cari sunt din popor și numai pentru popor.

Fărădelegile dela Sasca nu s'au isprăvit cu alegerea. Acum, când e vorba de formarea nouălor liste electorale, oamenii nu sunt lăsați să-și dovedească dreptul lor de-a fi trecuți în listă. În *Vrani* notarul a amenințat cu baionetele jandarmilor pe ceice vor cuteza să ceară să fie trecuți în liste. Tot așa s'a făcut și la *Mărcina*. Cei din *Vrani* au împuternicit pe un avocat de-ai noștri să facă pașii trebuincioși, dar avocatul a fost respins, căci în lege n'ar sta, că se poate înscrie cineva prin avocat.

Se 'nțelege, că oamenii nu se vor lăsa nicăiri și vor grijă, ca să se cunoască bine toate fărădelegile, pe cari le săvârșesc niște administratori nemernici.

Nesăturați! Am dat știrea, că în Brașov s'a înființat un protopopiat român greco-catolic. În orașul acesta sunt peste o mie de credincioși gr-catolici. O fișică de gazetă jidano-maghiară din Brașov (Brașovi Uilap) țipă ca din gură de șerpe, să se oprească înființarea acestui protopopiat românesc, căci prin el — se vor romaniza greco-catolicii din Brașov, cari ar fi „patrioți“, adică renegați. Să se înființeze însă o parohie greco-cat. „maghiară“, care să fie pusă sub păgânii dela Haidudorog.

Tipetul acestei fișici arată de nou o brăznică jidano-maghiară, căci în Brașov nu sunt nici douăzeci de Ruteni renegați. Afară de aceea în bula papei nu e pus și Brașovul. Și în sfârșit ce vor ei cu parohiile lor „maghiare“, în cari după porunca papei e oprită limba maghiară, socotită nevrednică pentru sfintele slujbe, și e data limba grecească?

Demonstrațiunile din Fiume. Nu demult am dat știrea, că guvernul unguresc în dorul lui de maghiarizare, a planuit înființarea unei episcopii maghiare în Fiume. Fiumanii (Croați și Italiani) erau p'aci să facă o revoluție din cauza încercării născămbie a celor din Pesta. A mai intervenit (ca mijloc) și Principele nostru de coroană la Papa din Roma, așa că lucrul a rămas deocamdata baltă. Acum vrea să introducă guvernul în Fiume poliție maghiară. Fiumanii protestează cu toată puterea, ba într-o seară la teatru publicul a început să cânte cântece revoluționare și să huiduească pe Jidano-Maghiari.

Ceice seamănă vânt, culeg furtună!

Pentru frații din Macedonia. Deputatul bucovinean din Reichs-ratul (dieta) din Viena, dl Isopescul-Grecul a ținut într-o ședință o vorbire frumoasă, în care a arătat năcăzurile, pe cari le îndură frații noștri români din Macedonia și Epir în urma asupririlor grecești și sârbești, mai ales grecești. Dl Isopescul a arătat, că numai *autonomia Macedoniei* poate aduce liniște acolo, altminteri vor fi mereu răzvrătiri, mai ales, că Bulgarii rămași sub stăpânire grecească și sârbească se pregătesc de revoluție.

Suferințele Slovacilor. Unui prea vrednic avocat slovac cu numele Dr. L. Bazovschi din Loșonț (Ungaria-de-mează-noapte), camera de avocați din Balasghiarat i-a răpit dreptul de-a mai face advocatură, pentrucă lucrează la deșteptarea Slovacilor. Înainte de aceea șovinisti din Loșonț i-au spart casa, l-au pârît, că e spion și câte alte mișelii. Procurorul a ceretat, dar n'a putut află nimic. Și cu toate acestea, avocații din Balasa, cei mai mulți renegați, au avut îndrăzneala să aducă hotărîrea de sus.

State naționale. În gazeta jidano-maghiară „Pești Hirlap“ scrie unul Vari Istvan, că numai statele naționale (cu o singură nație) au drept să trăiască, prin urmare în Ungaria toate celelalte națiuni trebuie maghiarizate! Ce-ar fi, dacă noi am zice: prin urmare, *toți Români!* din toate țările, trebuie să formeze un stat național, tot așa *Sărbii* ș. a.? Procurorul de bună seamă, că ne-ar acuza de atentat contra statului. Dar când e vorba de gazetarii jidano-maghiari, aceștia pot recomanda tălhăria de-a răpi unui popor limba. Până când?

Un preot român condamnat la temniță. Părintele *Octavian Gherman* din *Haidarau* a ținut anul trecut o predică îndemnând pe credincioși să ia parte, în număr cât mai mare, la congresul din Alba-Iulia, unde s'a protestat împotriva episcopiei păgâne. Pentru aceasta predică a fost condamnat de tribunalul din Turda la trei luni temniță și 100 cor. amendă în bani!

Și mai cutează să zică despre episcopia din Haidu-Dorog, că e creștină, cu toată se poate susține numai cu jandarmi și temniță!

Rusia—Ungaria. Pe când la noi încearcă cruzii în oarba lor trufie să ne răpească limba și dela sfintele altare, preoții noștri sunt închiși în temnițe și turați cu hoții, în *Rusia* răsar zorile dreptății pentru limba românească. Am arătat în număr al foii, că mitropolitul din Chișinău Basarabiei, spăriat, că Românii băsărăbeni încep să-și părăsească legea strămoșască pe care nu o pot învăța în limba lor, a dat ordin să se slujască în biserici earăși limba românească. Incepând cu *Duminea Floriilor*, în bisericile românești din *Basarabia* Domnul e preamărit în limba românească.

Tot în *Duminea Floriilor* a apărut în *Chișinău* o foaie românească numită *Glasul Basarabiei* și redactată de dl *Constantin* scu. Iată, ce spune în articolul program: „Deșteptarea și luminarea poporului moldovenesc (românesc) din Basarabia, o uniune frățescă între Moldoveni, cari să rămână ca și până acum supuși și credincioși țării dinții și bisericii noastre, *Măriei Sale* împăratului *Nicolae Alexandrovici* și patriei“.

Fărădelegile din Sătmar*).

În numărul 15 am dat pe scurt știrea despre fărădelegile nemaipomenite săvârșite împotriva bravilor noștri țărani și a bravilor preoți din Sătmar, cari sunt gata să sufere temniță și orice alte prigori numai să nu-și piardă sufletul în iadul unei episcopii păgâne. Frații noștri din Sătmar aparându-și altarele strămoșesti de șovinismul străinilor au dat de nou dovadă că Românul în veci nu piere.

Hainul arhieru reneгат și-a trimis carul să cerceteze parohiile rupte prin șovinicie dela maica noastră biserică strămoșască. Dar a fost primit cum trebuie și fie primit lupul în staulul oilor. Incepând dela comuna *Resighea*, a fost huiduit de credincioșii noștri, cari îi strigau: *Sunt românii, nu ne trebuie limba ungurească în biserică! Afară!* La *Moștinul-mic* a venit încunjurat de jandarmi în frunte cu preotul. Aici a avut nerușinarea să intre în biserică, unde părintele *Gheorghe Muzăș* slujă sfânta liturghie. Poporul l-a scos afară ca odinioară Mântuitorul *Christos* pe negustori din biserică. Dar nici în comuna nu l-au suferit, căci alungat de bărbați, fe-

*) Din lipsă de loc n'a putut să se publice în numărul 16.

Cu paloșul.

70

Veste vitejască din vremea descălecatului
Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmare).

După ce se retraseră cu toții în odaile lor, Mihai ieși dintr'a lui, se duse la Părintele *Isaia* și-i povesti cu amănunțime atât cum Părvu știuse să se puie bine cu *Ploșcan*, cât și ce vazuse în ajun, în grădina. Părintele nu putea să-l creadă.

Parere deosebită despre însușirile sufletești ale lui Părvu nu avuse călugărul din capul locului, dar o asemenea faptă era dovada unei firi din cale afară stricată și lipsită de cinste.

— Nu știu ce încredere mai putem avea într'insul, zise călugărul. Deia un om care este în stare să încerce pângărirea feței aceluia care i-o deschis casa spre a-l

găzdui, a aceluia a cărui pâne și sare o mănâncă, te poți aștepta la orice viclesug, la orice trădare! Nemernic fost-am dându-i încrederea ce i-am dat-o; de unde știu că nu am a face cu un trădător care, cunoșcând acuma scopurile noastre în toate amănunțimile are să lucreze la nimicirea lor? De unde știu eu ca, într'adevăr, însărcinările ce i le-o dat *Basarab* sunt acele care ni le-o spus? Tare mă tem că am ajuns de răsul aceluia viclean! Și *Isaia*, neputându-și stăpâni îngrijirea, bătă la ușa, care ducea din odaia lui în odaia *Voevodului* și-l întrebă dacă doarme. Drept răspuns, ușa se deschide și *Toma Alimoș*, pe jumătate desbrăcat, intră în odaia călugărului care îi împărtăși numai decât vestea ce i-o dăduse *Mihu*.

Voevodul, la auzul purtării scârboase a *Munteanului*, fu cuprins de mânie și strigă că urechile mișelului trebuiesc tăiate chiar în ciasul acela. *Voevodul* era cu atât mai mândru, cu cât o asemenea ocară se făcea unui prieten pe care-l iubea și îl prețuia,

unei copile ce o cunoștea de când era încă în fașe. Călugărul izbutind, deși cu oarecare greutate, să-l liniștească, îi făcu parte de îngrijirile de care era cuprins. *Toma Alimoș* le împărtășea și el.

— Chiar, zise călugărul, dacă el în întrușirile la care voiu fi față sau în acele deschise la care va fi lume multă, nu ar îndrăzni să vorbească în potrive scopurilor noastre, chiar dacă prin vorbele lui s'ar arată prielnic lor, asta nu ar însemna nimica și nu ar putea să îndrepte răul ce ni-l poate face în convorbirile deosebite ce le va avea, între patru ochi cu *Târziul*, cu șoltuzul și cu alții. Dacă el, în vorbele lui cu dâșii, le va zice că ține partea noastră numai cu chip de meșteșug, pentruca noi să fim nebănuitori și să-i descoperim toate scopurile noastre, apoi cu bună seamă că ei vor ști cum să lucreze asupra oamenilor lor spre a-i face să nu deie ascultare la câte va vorbi *Munteanul* în fața obștii.

— Dar, zise *Voevodul*, lucrând astfel, într'ascuns în potrive noastră, tot nu ne

mei și copii a trebuit să plece. După amiazi a venit de nou cu jandarmi călări, dar și acum n'a putut să facă nimic, renegatul rutean.

A doua zi a venit pretorul cu o armată întreagă de jandarmi, ca să facă cercetare. A încercat să înduplece pe oameni la mărturisiri false: că părintele i-ar fi ațâțat. Dar vrednicii Români i-au răspuns cu glas bărbătesc: *Voi ne-ați ațâțat încercând să ne răpiți biserica și limba strămoșască; suntem Români, vrem să fim Români, cari nu se vor supune unei episcopii străine.**

Tot așa de bărbătește a glăsuț și părintele Murășan. Până după miezul nopții au ținut chinuirea oamenilor, apoi preotul și o parte din țărani au fost târșiți la Sătmăr și aruncați în temnițele de-acolo.

Cu toate cele pășite în cele două comune, Iașcovici, renegatul vicar rutean a avut îndrăzneala să meargă și în comuna Dob, unde a găsit pe bătrânul preot-protopop *Mihal Ciurdar* spovedind pe creștini în biserică. Iașcovici a pășit-o și aici ca în Resighea.

Acestea sunt fărădelegile celor cred, că prigonind pe Român îi va slăbi puterea de împotrivire și-l va face renegat fără dragoste de lege. Ei cearcă să lovească mai întâiu în preoții noștri, chemați să fie făclia luminătoare a neamului românesc. Ei cred, că poporul se va înfrică și ca o turmă de vite se va întoarce după lovitură biciului. Dar se înșală acești ticăloși, căci pe noi ne conduc cuvintele Mântuitorului nostru, care a zis:

Duce-vă-vor pe la soboară și judecăți, și vor baljocori pe voi, și vor bate, și vor închide și vă vor omori pe voi, dar să nu desnădăjduiți. Să știți, că mai înainte decât pe voi, pe mine m'au urit, pe mine m'au omorât, dar eu am învins lumea.

Așa e, și noi vom învinge pe cei fărădelege!

Preavrednicul nostru preot *Gh. Murășanu* și credincioșii Români *Grigore Barota, Maria Vasile Pintea, Ion Ceghi, Ion Variu, Andreiu Botiș, Pavel Soncodi, Grigore Bonta, G. Cădar, Vasile Pop, Stejan Șoncodi și Vasile Tot* au fost respinși de Curtea de

*) S'a găsit un Iuda în Mostin, învâțătorul de-acol, hrănit cu pâine românească. Acesta a răspuns așa cum doriau dușmanii neamului nostru.

apel din Dobrișin cu cererea lor de-a fi lăsați liberi, până se va aduce judecata.

Acestea sunt Paștile, pe cari cei fărădelege și le hărăzesc. Dar fie mândri martirii pentru limba și legea românească: Și mai mari au fost patimile Mântuitorului nostru în vremea dinainte de Paști!

Știri politice din străinătate

Spre pace. Tunurile nu mai bubuie acum nicăiri, decând și Muntenegrinii și-au văzut visul cu ochii: Scutari în mâinile lor. Nici la Ceatalgea, nici la Galipoli nu mai e nimic, armistițiul (încetarea luptelor) între Bulgari și Turci a fost prelungit de nou, cu Grecii luptele s'au isprăvit de mult și numai asupra *Scutarilor* se mai îndreptă atențiunea tuturor, unde Muntenegrinii ajutați de Sârbi se încăpăținaseră să ajungă stăpâni. Cu toată flota internațională (corăbii de războiu de-ale *mai multor* state), care amenința la granița de cătră mare a Muntenegrului, acest stat mic nu s'a lăsat. După o bombardare de 48 de ore, Muntenegrinii și Sârbi au cuprins Taraboșul și Bradița, cele două întărituri, în fața cărora au sângerat mulți dintre ei. Scutari eră perdat. Comandantul vitezei armate turco-albaneze a predat cetatea, dar cu condițiunea, ca armata lui să poată pleca nesupărată. Regele Nichita s'a învoit, căci de unde le-ar fi dat de mâncare celor peste douăzeci de mii de prizoneri, când Muntenegrinii înșiși duc lipsă?

Dar acum vine altă încercătură. Puterile-Mari au hotărât, ca Scutari să rămână al Albaniei. Nichita a declarat însă, că Muntenegrul a cucerit Scutari și *va ști să-l și păstreze*. La aceasta nu se va învoi nici Austro-Ungaria, nici Italia, așa că ne mai putem aștepta la încercături nouă.

Tot mai mult se încercă trebile și între aliași. Bulgaria a declarat, că ea nu va suferi nici decum, ca ținuturi locuite de Bulgari, cum sunt al Bitoliei, Velesului, Salonicului și altele, adevă Macedonia apuseană, să rămână sub stăpânirea Sârbilor și a Grecilor. Pe de altă parte mai ales Sârbi au și început să asuprească pe Bulgarii din ținuturile cucerite de armata sârbească, silindu-i să se declare Sârbi. La Veles (Cöprütü) au arestat pe episcopul bulgar oprind pe orice Bulgar să intre la el. Peste trei sute de Bulgari au fost are-

stați, alte multe sute au fugit pe teritoriul bulgar, unde îndeamnă pe cei din fruntea Bulgariei să scape ținuturile lor de stăpânirea sârbească. Gazetele din Belgrad, Serbia și Atena scriu articole aspre, amenințându-se cu toate relele. Vechiul comitet macedonean a dat o proclamațiune, prin care face propagandă pentru începerea unui nou războiu, de data aceasta împotriva Sârbilor și Grecilor, cari apasă pe Bulgari mai rău decum îi apăsau Turcii, cari respectau cel puțin limba și legea.*) Grecii și-au concentrat aproape întreaga armată în jurul Salonicului, pe care l-au întărit de nou, Sârbi sunt 150 de mii cu 200 de tunuri la Bitolia. Trupele sârbești pleacă pe vapoară grecești dela Scutari la Salonic și de-acolo înlăuntrul Macedoniei. Bulgarii încă au trimis din trupele lor dela Ceatalgea, Bulair și Adrianopole câteva diviziuni înspre Macedonia apuseană, așa că aliații își stau deja cu gânduri dujmănoase față în față. Rusia, care a înjghebat alianța balcanică, își dă toată silința să-i împace pe aliați și e cu puțință, ca aceștia să o roage pe ea să le fie judecător la împărșirea prăzii celei mari.

După cum se vede dară, pe orizontul politic mai sunt doi nori grei: Scutari, cuprins de Muntenegrini, dar hotărât de Puteri să fie ale Albaniei, și neînțelegerile dintre aliații balcanici.

Ce privește **neînțelegerea româno-bulgară**, ea pare a fi potolită cu totul. O gazetă din București anunță, că în ședința din urmă a conferenței ambasadurilor din Petersburg s'a hotărât, ca Bulgaria să lase României nu numai Silistra cu întăriturile ei și o împrejurime de 13 kilometri, ci și o fașie dela Silistra la Marea-Neagră până la capul Sabla, asadară nu până la golful cu orașul Cavarua, cum a cerut România. Aici li s'a dat dreptate Bulgarilor, cari se plâneau, că ajungând România la acest golf, va construi un port nou, care va face mare concurență portului bulgar Varna.

Hotărârea conferenței din Petersburg se va publica numai odată cu protocolul despre încheierea păcii.

O comisiune militară română a și prezentat raportul său despre construirea unui port pentru flota de războiu a României la Mangalia.

*) Erau mai cinstiți decât guvernele Ungariei.

face răul ce ne Par putea face, dacă ar arăta pe față că Domnul lui ne este potrivnic.

Stroici fu chemat și el la sfatul care se prelungi până târziu după miezul nopții și din chibzuirea lor ieși hotărârea de a nu arăta lui Părvu, deocamdată, bănuielile deșteptate asupra bunei lui credinți, ci numai de a fi cu îndoită băgare de samă asupra tuturor faptelor și vorbelor lui. În cât privea purtarea lui cu Mitrana însă, rămase ca a doua-zi, de dimineață, Părintele Isaia să-i vorbească și să-i zică hotărât că dacă nu va pune capăt încercărilor sale de a necinsti pe fata gazdei lor, vor destăinuși lui Ploscan întreaga împrejurare. Intr'adevăr, îndată ce Părvu ieși din odaia lui, întâlni pe Părintele care îl rugă să-l urmeze la dânsul, având a-i vorbi: Munteanul îl urmă fără nici o bănuială. După ce călugărul închise ușa și-l pofti să șadă, așezându-se și el pe un scaun, în fața lui, îi zise:

— Mă văd silit, Jupâne, cu mare părere de rău, să-ți spun că am fost pus în

cunoștința unei fapte rele ce ești pe cale s'o faci.

Părvu îngălbeni.

— Eu, o faptă rea? Luminează-mă, Părinte, căci cugetul imi este tot atât de nevinovat ca și când sugeam la sânul mamei.

— Da, o faptă rea cu desăvârșire, re-luă Părintele, ne-ai înșelat pe toți.

Părvu sări în sus, fața lui era mai albă decât varul și trupul îi era cuprins de tremur.

— Credeam, urmă călugărul, că avem a face cu un boier, cu un oștean adevărat.

— Și de ce oare n'ar fi boier și oștean adevărat? îngână Părvu.

— Pentru că vrei să răsplătești cu răutate binele ce ți s'o făcut și ai de gând să necinstești pe copila acelu sub a cărui acoperământ te adăpostești, a cărui pâne și sare o mânânci.

Părvu trase sufletul lung, iar fața i se înveseli.

— Încă odată, Părinte, zise el, dar de

astă dată cu liniște, te rog vorbește lămurit, nu te înțeleg.

— Mă înțelegi prea bine, răspuse Părintele; zic că frumuseța fetei lui Ploscan o stărnit în Dumneta poște necurate și că vrei să te mulțamești necinstind-o.

Părvu care-și revenise cu totul în fire se uită lung la călugăr apoi zise cu glas apăsător și răspicat:

— Sunt fermecat de frumuseța Mitranel și vreau s'o iau dă soție. Nu știam că o asemenea faptă se poate numi rea.

Fu rândul călugărului să rămâie uimit.

— Dumneta vrei să iei de soție pe Mitrana, pe fata unui negustor zise el în sfârșit, vrei să-ți bați joc de mine.

Dăparte dă mine este o atare cugetare, răspuse Părvu, vreau să iau dă soție pe Mitrana, fata lui Ploscan, dacă Ploscan va binevoi să mi-o dea.

— Dar ești boier, neam de Domn, zise Părintele, și ea este numai fată de negustor. Ce vor zice Basarab și rudele Dumni-

Fondul cultural al Românilor din America.

În mai multe rânduri am arătat ajutoarele frumoase trimise bisericilor dela noi de frații noștri din America, unde muncesc muncă grea pentru a-și agonisi cele trebuincioase vieții și pentru a ușura și traiul celor rămași acasă. Am arătat adeseori însă și isprava cea mare, pe care o fac *Slovacii*, muncitori ca și ai noștri, ba chiar și *Rutenii*, pentru *cultura națională*, adică pentru susținerea școalelor, pentru înființarea de școli noi, pentru tipărire de cărți, pentru înființarea de tovărășii la sate, apoi pentru ajutorarea gazetelor naționale, mai ales, când au procese de presă și redactorii trebuie să meargă în temniță, iar foaia să plătească pedepse grele în bani.

Frații noștri din America nu s'au prea gândit la lucruri de acestea, și Doamne, multă ispravă ar putea face cu puține jertfe! Dacă s'ar găsi între cei o sută de mii de Români numai cincizeci de mii, cari să contribuie în fiecare an numai cu cincizeci de cenți, ar fi pe an 25 mii de talări (dolari) adică o sută douăzecișicinci de mii de coroane! Câte școli nu s'ar putea clădi în fiecare an, câte salarii învățătoresți nu s'ar putea întregi, câte sate românești n'ar scăpa de rușinea și pacostea lipsei de școală sau a încuibării unei școli străine! Câți luptători dela noi, ajunși pe drumuri din cauza prigonirilor mișcești, n'ar putea fi ajutați! Câte biblioteci și tovărășii n'ar putea împodobi satele noastre!

La înființarea unui fond de felul acesta s'au gândit cei din America în câteva rânduri. Dar fie că unele durerose dintre frații de-afară, fie că unele au avut ideea n'au avut încrederea fratilor sau n'au știut cum să se poarte, ispravă nu s'a făcut. Acum publica preoții noștri din America un apel, prin care îndeamnă pe fiecare Român din America să contribuie pentru înființarea marelui fond cultural al Românilor. Publicăm și noi acest apel și îndeamnăm cu toată dragostea pe frații din America — unde sunt mulți abonați la foaia noastră — să urmeze statului preoților noștri și să dovedească încă odată, că și Românul e destul de cult, ca să știe jertfi ca Slovacul sau chiar Ruteanul, când e vorba de apărarea celor mai sfinte bunuri ale neamului nostru, limba, biserica, școala și peste tot cultura religioasă și națională. Se înțelege, că e vorba de un fond statornic, care să fie întregit în fiecare an.

Iată apelul preoților:

„Iubit popor român din America!!!

Vremurile sunt grele și ispitele multe.

În fața atâtor nedreptăți și porniri dușmănoase, ai noștri cei de acasă fac totul ce pot, pentru a mântui pe sama urmașilor ceea ce am moștenit dela străbunii noștri. Multe arme de apărare și multe mijloace de muncă nu au. Arme puternice și sigure sunt numai două și anume dragostea față de ce este românesc și banul. Dragoste este în toți, luptători harnici sunt, dar când e vorba de ajutor bănesc, aicea trebuie să ne oprim. Fondurile bisericilor și școalelor noastre sunt și astăzi atât de neînsemnate încât și în cele mai grele timpuri numai puțin ajutor s'ar putea da aceluia ce ar avea lipsă și ar fi vrednici de ajutor.

Pentru aceea s'a declarat de înființat „Fondul cultural” în sinodul bisericilor noastre din Canton O., ca să întindem și noi Români din America, o mână de ajutor aceluia ce de mult așteaptă și ajutorul nostru. Și în credință, că între atâția Români câți sunt în America, sunt mulți de aceia cari își iubesc încă biserica și școala, și cari nu doresc odată cu capul, ca să vadă maghiarizată biserica și școala românească: Apelăm la simțul de jertfă al tuturor oamenilor buni și rugăm pe unul fieștecarele, ca să contribuie la acest fond, din care se vor ajuta școalele din satele sărace și mai cu samă cele din Săcuime și din celelalte părți primejdite de Unguri. Iar dacă va fi ca guvernul țării noastre să cerce a înființa și vladicia gr.-or. ungurească și dacă acest guvern va cerca să ne răpească învățătorii noștri, — din acest fond se vor ajuta învățătorii și preoții cari vor ajunge pe drumuri în urma prigonirilor ungurești. Și cred că acești oameni sunt vrednici ca să fie ajutați, pentru că nu cei slabi sunt cei ce luptă, ci cei vrednici, dintre aceștia ead cei mai mulți.

Dumnezeu este martor gândurilor noastre cari ne îndeamnă să facem acest apel și răsplăti-va din belșug darul, pe care îl va trimite cineva cu gândul curat și sfânt de a ajuta biserica și școala românească și pe aceia, cari luptă pentru ele.

Ioan Pocea, adm. par. și protopopesc, Farrell, Pa. Ilie Pop, preot în Youngstown, O. Harie Serb, preot în Cleveland, O. Octavian Mureșan, preot în Indianopolis. Romul Doctor, preot în Gary, Ind. Simion Mihailan, preot în Indiana Harbor.

Ce scriu alte gazete?

Am dat și noi știră despre cartea scrisă de Ungurul Erdeli Victor cu privire la Catarina Varga și luptele pentru libertate ale Moșilor. Ea cuprinde multe adevăruri aspre la adresa Maghiarilor soviniști. Mai toate gazetele jidano-maghiare tac despre ea, numai în „Vilag” scrie că Oscar Iasi un articol, în care vestejește de nou politica nenorocită de maghiarizare și sălbătăcia administrației (comunale și comitatene) aziatice dela noi. Intre altele zice:

„Intâmplarea jalnică a Catarinei Varga e și astăzi tot vie și o pun în mișcare aceleași puteri ca și în trecut. Numai vitejia nobilă a acestei femei și iubirea ei de oameni, gata de jertfe, a dispărut din viața noastră socială. Dar altcum starea e tot cea veche. *Ascușul chestiunii de naționalitate îl formează tot ura cea veche de clasă* (a nemeșilor maghiari contra țărănilor români), *agitatorii ei sunt tot membrii administrației stricate*, otrăvitorii tot cămătarii poftitori de bani, ca și mai demult. Și sunt răzvrătitori, ticăloși toți aceia, cari cutează să-și pună degetul cu curaj pe *raznă plină de puroiu a apăsării naționalităților*.

Iar dacă domnia lacomă de clasă nu-și poate ajunge scopul cu armele *grozdei* (temnița și baionetele jandarmilor), ale corupției (stricării sufletelor) și ale jefuirii întrebunțate față de naționalitățile stoarse și adâncite în neștiință, ea se folosește tot de vechile mijloace și *locmește* (ca pe niște slugi) *reneași de-ai naționalităților* (Korkán, Szegeszku, Csokán, Moldován ș. a.) *pentru înșelarea poporului*. Aceasta e și azi politica de naționalități a lui Tisa. Dar aceasta politică de renegeație cu totul starea lucrurilor. Căci totdeauna renegeații sunt oameni de afaceri (ghesești), pe cari îi poți cumpăra să-ți facă orice treabă. Ei batjocoresc maghiarimea în jos și-și câștigă merite „patriotice” prin vânzarea neamului lor la cei de sus. Calea, care are să ne scoată de aici, nu poate fi alta decât politica Catarinei Varga: *apărarea neinteresată* (fără gânduri de câștig) și *energică a drepturilor naționalităților, a fericirii materiale* (bunăstării economice) și a *desvoltării culturale a poporului*.

Până când nu se înfăptuește aceasta politică, nu se poate deslegă chestiunea de naționalitate în Ungaria!”

tele când te vor vedea întorcându-te la Târgoviște cu fata unui negustor drept soție?

— Vor zice ce vor voi, zise Pârveu, fata lui place și voiu s'o iau. Neamul dău care mă trag este dăstul da strălucit pentru a cuprinde în strălucirea lui și pă nevastă-mea pă lingă mine. Dacă Basarab s'ar supăra pă mine dău această pricină, voiu părași Curtea lui și mă voiu retrage la satele mele, mila Domnului, dăstule am, și nu eu ci Basarab va fi păgubașul. La al gândăi războiu se va grăbi să trimiță după mine. Știu bine, că la noi toate fetele dă boiar se bat pentru mine. Boiarăi ai mai mari dă păste munți și dă păste Dunăre mi-au trimis vorbă ca mi-ar da cu bucurie da ales dintre fetele lor și mi-ar da drept zestre sate și lăzi cu bani. Dar până acuma nu s'a găsitără încă fată la vederea căreia să se fi mișcatără inimioara mea. Numai fața și glasul Mitranei o făcură să vorbească și eu îi voiu ascultă cuvântul.

În uimirea lui, călugărul nu știă ce să răspundă. Auzind pașul lui Toma Alimoș

care trecea pe dinaintea ușii, merse să îl chieime.

— Jupân Pârveu mi-o arătat, zise el, Voevodului, că este hotărât să ieie de soție pe Mitrana.

— Și sunt hotărât s'o cer gazdei noastre chiar astăzi, adăose Pârveu. Rău-voitori au povestitără Părintelui că voiu să necintesc pă Mitrana, nu voiu mai da prilej la astfeliiu dă bărfeli.

Toma Alimoș rămase și el mut de mirare dar, împreună cu călugărul, erau bucuroși de această întorsătură a lucrurilor căci ea făcea să piară orice bănuială asupra bunei credinți a lui Pârveu. Faptul că un om în starea lui putuse să se îndrăgostească atât de cumplit într'o fată pe care o cunoștea numai de câteva zile și care era pe o treaptă cu atâta mai jos decât cea pe care stătea el, le părea peste scamă de copilăros și de nepotrivit, dar tocmai această copilărie făcea să piară orice prepus de rea credință și de vicleșug din partea Munteanului. Apoi această căsătorie, dacă era să

să se facă, alcătuiă o puternică chizășie că Pârveu lucra cu tot inadinsul și cu bună credință pentru izbutirea scopurilor lor.

Pârveu rupse tăcerea care se făcuse în odaie.

— Cred Părinte, zise el, că recunoști acuma netemeinicia învinovățirilor ce mi le-ai adus.

— Recunosc cu bucurie că rău te-am nedreptățit, zise Isaia, și te rog să mă ierți. Poate că la pasul ce ești pe cale să îl faci pășești în chip cam ușuratec, dar nu poate încăpea indoială că el dovedește o inimă curată și cinstită.

— Pociu oare să nădăjduiesc că Domniavoastră veți sprijini cererea ce am de gând s'o fac chiar acuma taicăi Mitranei?

Călugărul și cu Voevodul se sfătuiră din ochi apoi cel dintăiu spuse:

— Vorbește-i Dumneata și dacă va fi nevoie îi vom mai vorbi și noi.

Spre marea mirare a Părintelui și a lui Toma Alimoș care se așteptau la greutatea din partea lui Ploscan acesta, după în-

Literatură și știință

Scrisori dela sate.

Dorite nepoate!

Vei fi iertător, că așa de târziu îți răspund epistolei tale. Nu crede însă, că doar te-am uitat, ori din nevreare nu ți-am scris, ci m'au oprit alte împrejurări și alte afaceri, pe cari ți-le voi povesti la întâlnire.

Dar să venim la scrisorile noastre de mai înainte.

Ți-am fost promis, că îți voi scrie iarăș despre ceva rele ce ne pasc, despre ceva datini frumoase de-ale noastre, pe cari le cam dăm uitării, împrumutând altele străine, cu care ni-le înlocuim pe ale noastre.

Vreau să-ți scriu despre doina românească sau horea românească, dupăcum îi mai zic prin părțile de meazănoapte ale Ardealului.

Știm, că doina noastră e de jale, căci de jale ne-a fost trecutul și de jale ni-e timpul de față. Jalea s'a născut deodată cu noi și noi ne-am plămădit deodată cu doina.

Dupăce s'a alcătuit neamul nostru, a-decă dupăce Traian împăratul ne-a lăsat aici mestecați printre Daci, poporul nostru numai de jale a știut. Bucurie n'a avut de loc și nu are nici azi. Câte popoară barbare au năvălit în țara lui, cu toate a trebuit să dea piept, să-și apere țara și limba. Și după scăpare văzându-se nimic de averi și de rude sau părinți și frați, nu avea altă mângăiere decât doina. In ea își înăbușea durerea și întristarea. Doina a fost și este frate de cruce cu Românul, ea îl însoțește la plug, la adunat, la săpat, la arat și cosit, tot ea îl însoțește la vite prin păduri și la oi pe cele dealuri ale pământului românesc.

Doina îl însoțește pe Român pretutindenea.

Am băgat de samă însă, că Românul începe a se lăsa de doină. Tovarășul lui iubit e cam dat uitării și înlocuit cu cântări străine.

Aceasta se poate vedea mai cu samă la Românii din orașe, la cei din jurul orașelor și în comunele în cari Românii sunt amestecați cu străinii.

Ce vedem și auzim aici? Vedem feciori de Român, cari s'au lăpădat de doina noastră și îi auzim lălăind pe drum sau pe câmp niște pocituri de glasuri de nu știi ce să alegi din ele. Nu-s nici de jale, nici de bucurie.

Să vede, sărmanii au uitat că: „Ce-i străin nu se lipește de sufletul meu“.

Și Doamne, rău îți șade ție Român verde curat să te apuci a cânta în alt glas și nu în al tău.

Ai auzit, iubite nepoate, că unele dintre paserile noastre să cânte în alt glas și nu în a lor? Nu. Ele deși trăiesc mesteceate, fiecare cântă așa după cum a învățat dela părinții lor. Cucul nu cântă ca privighitoarea și sticletele nu cântă ca cucul. Fiecare își moștenește glasul părinților și alt glas nu se lipește de ele.

Ș'apoi omul, aceasta ființă desăvârșită și asămănătoare Creatorului său să fie mai slabă la fire, să se lapede de ceace a moștenit, de ceace Dumnezeu i-a dat? Dacă am face așa, ne-am dovedi mai slabi decât paserile ceriului și decât animalele pământului, cari fiecare țin la ceace au moștenit.

Pentru că trăim între străini nu e lipsă a împrumuta glasul lor, ci să rămănem la glasul nostru moștenit. Asta e legea naturii. Fiecare cu al său și din al său. Pildă să ne fie paserile pe cari le-am amintit mai sus.

De aceea, iubite nepoate, ori și de căteori îi aveă prilejul a fi între oameni de aceea, cari încep a se lăpăda de doina românească adă-le aminte de paserile ceriului și se vor rușina de ceace fac.

Trebuie să fim mândri să avem așa o doină frumoasă, pe care o cântă cântăreții și în orașele cele mai de frunte din lume, iar nu să ne rușinăm a o cânta. Sau nu din iubire cătră ea s'a făcut versul:

Doină, doină cântec dulce,
Când te-aud nu m'aș mai duce.

Doina noastră e dulce, căci se lipește de sufletul nostru. Ea e născută deodată cu noi, căci cea dintâi cântare ce am auzit-o încă fiind în leagăn a fost doina, pe care am auzit-o dela mamele noastre cântându-o ca să dormim noi.

Dorite nepoate, nădăjduind că îți voi scrie în curând, am rămas al tău iubitor unchiu.

Chimu.

Sărbătorile în codru.

Codrule! de-atâtea-ori
Te-am văzut în serbători
Premenit cu flori de Maiu.
Nu știu: Codru ești? sau raiu.

Tu ai dragă frățioare,
Ingerași cu aripioare,
Și cu vocile sonore,
Cari prin frunză se avântă,
Intonându-ți Doina sfântă,
Ruga ta de serbătoare.

Și mai ai, Codru iubite:
Ai altare dragi și sfinte,
Tot din crengi alcătuite,
Și cu frunză-acoperite;
Și miresmele de flori,
Să înalță pân' la nori,
Iar prinosul dela tine,
Il duc zorile senine;
Ridicându-l de pe ape,
Pân' la tronul sfânt aproape.

Sub sprânceana ta cea deasă,
Multe farmece să lasă.

Ochi senini, și visători,
Sâni rotunzi și pași ușori,
De p'acărora frunți se lasă,
Prin șuviță mândre flori.

De pe-a ta colină verde,
Să mai văd venind în cete,
Feciorași cu mândre fete,
Cu pași repezi și vioi:
Cătră horă merg cu sete,
Priuși de mână doi cu doi.

Ciobănaș! tu stai pe bătă,
Și privești cu 'nduioșare,
Cum să 'nvărte hora 'n luncă,
Intre sunete bizare,

Ce-ți trebuie ții iubită,
Până cei din codru-ți cântă,
Și-ți șoptește frunza 'n fagi,
Să-ți păzești oile dragi,
Să-ți înfașuri gluga 'n bătă
Și din flueră să tragi.
Să-i cânti codrului de dor,
Că cu el ești frățior.

Maria din Ocna.

tăia mirare, primi cu mulțămire cererea lui Pârvu.

Gândul că fiica sa era să fie soția unui boier mare, neam cu Basarab cel vestit, că avea să strălucească la curtea din Târgoviște și că el era să aibă nepoți boieri mari și rude domnești, îl măgulea într'atâta încât cam ieșise din simțiri. Duse îndată pe peșitor la fiică-sa, care și ea, la auzul vestei, era cât pe ce să nebunească de bucurie și făgădui că le va da o zestre împărătească.

Pârvu, arătând că atât datoria cătră Domn cât și treburile sale cer grabnica lui întoarcere la Târgoviște, izbuti ca Ploscan să primească ca căsătoria să se facă în a doua Duminecă ce avea să vie.

Pârvu văzu pe Târziu și pe șoltuz în aceeași zi. Dacă știrea despre aflarea lui în Bârlad, răspândită în aceeași dimineață de oamenii lui Ploscan, mirase pe kneaz și pe acei care țineau cu el, veștile neașteptate despre hotărârile lui Basarab, aduse

de sol, fură pentru ei niște adevărate lovituri de trăsnet.

Pârvu le spuse amândurora că față cu năzuințele Ungurilor asupra Bârladului, Basarab era hotărât să retragă pe ale sale, neputând să se puie rău cu Craiul Ungariei, dar că el, ca Român, sfătuieste pe Bârlădeni să nu se închine unui craiu străin ci să caute să între într'o unire strinsă cu Românii de peste Siret și de peste Prut, spre a putea să se opuie cu mai multă putere oricărui dușman care ar dori să-i calce. Le mai spuse că Basarab sfătuiă pe Târziu și pe șoltuz să se împace cu Toma Alimoș și cu ai săi și să-l aleagă, chiar în vreme de pace, ca povățuitor al oștilor pentru războaiele ce ar putea izbucni pe viitor, căci alt Voevod român care să se bucure de un renume atât de mare nu era.

La întrunirea cea mare care se ținu la Ploscan, după prânz și unde venise atât de mulți încât de abia intrau în casă și în grădină, Pârvu ținu mai multe cuvântări, iar Părintele Isaia și cu Siroici nu se putu-

ră opri să recunoască că mare meșter de vorbă era Munteanul și că ei nu văzuse încă om care să știe să zică mulțimei ceia ce avea să-i zică în chip atât de plăcut ei.

Numai Toma Alimoș dădea din umere și găsea că prea mult povestește despre rudenia cu Basarab, prea se laudă cu trecearea ce o are la Domn și prea mult vorbește de moșiile lui. Dar și Voevodul era mulțămînt căci era vederat că se pornise o mișcare hotărâtă a negustorilor spre dânsul, iar mulți kneji care nu vorbeau cu el de ani se grămădeau acuma împrejurul lui.

(Va urma.)

Sfaturi pentru viață.

Hainele împrumutate nu țin cald.

Mama mutului înțelege limba fiului.

Răbdarea de o oră aduce odihnă de un an.

Cei mai buni amici sunt cei ce se îndeamnă unii pe alții la fapte bune.

Din viață.

Azi aproape toți ne plângem,
Că trăim în zile grele:
Dar îndat'o să 'ntălegem
Unde zac atâtea rele.

Dacă căutăm izvorul
Sărăciei, ce ne-apasă,
Vom afla că unu-i luxul
Și muerea rea la casă.

Și tot crește-apoi năcazul
Viații noastre dureroasă:
De mai bîm din gros rachiul
De pe-a Jidovului masă.

Am putea lăsa deci luxul,
Ca să-l poarte bogătanii.
Numai astfel este modru
A putea cruța creșterii.

Iar muerea dela casă,
De e harnică în toate,

N'om afla atînd la masă
Lipsa bunelor bîrate.

Și bărbatul să se poarte
Cum în viață se cuvine, —
Numai astfel doar se poate
A trăi în viață bine.

V. Genie.

Intâmplare nenorocoasă.

Mai săptămânile trecute s'a întîmplat în Anglia, că un tren de povară, la care erau acățate și niște vagoane, în care stăteau închise animalele dintr'o menagerie, — s'a ciocnit cu un alt tren. Nenorociri de oameni nu s'au întîmplat. Dar două vagoane, în cari erau menageria au sărit din șini, stricându-se vagoanele cu totul. In-

tr'aceea animalele au dat năvală afară din închisorile lor, ceea ce a produs o frică grozavă. Mai mulți șerpi, un crocodil, un urs de mare, mai multe maimuțe și alte animale diferite începuse a sări încoace și încolo. Personalul menageriei a sărit numai decât, astfel că periculoasele animale au fost în curând din nou închise. Numai

niște maimuțe au fugit. Ceva mai greu a mers prinderea ursului de mare, pe când lei, tigrii și alte hiene n'au fost eșit afară de loc. — Chipul de sus ne arată momentul cum animalele sălbatice au pătruns afară din vagoane.

Spre știre. Din cauza sărbătorilor Invierii, o parte mai mare a materialului din numărul de azi al „Foi Poporului“ s'a lucrat încă înainte de Paști. Iar din cauza zilei de 1 Maiu — care cade în anul acesta Joia, când de obicei se începe expediția (trimiterea) foi — am trebuit a încheia foaia deja Mercuri, fiindcă Joi personalul tipografiei nu lucrează. Amintim acestea pentru orientarea acelor, cari ne-au trimis în zilele din urmă diferite manuscrite, ce n'au putut apare în numărul de față.

Ultime știri.

Se va porni război pentru Scutari?

Aceasta e întrebarea, pe care și-o pune toată lumea în aceste zile. Dar un răspuns sigur nu poate da nimenea. Atâta însă se știe, până azi Mercuri, la încheierea foi, că monarhia noastră a cerut dela Marile-Puteri, ca ele să-și dea învoirea la o cât mai grabnică pornire contra Muntenegriilor, în caz că aceștia nu voesc a părăsi orașul Scutari de bună voie.

De părerea Austro-Ungariei sunt și Germania și Italia, pe când Anglia, Franca și Rusia zic, că să se lase lucrul mai încet și să se mai încerce tot cu vorba pe lângă regele Nichita. Toate puterile sunt însă de părere (dar poate că numai din șiretenie!), ca Scutari să se țină de noul regat al Albaniei, ceeace ne face să credem, că pentru Scutari n'o să se mai înceapă nici un războiu. Dar dacă Marile Puteri (adecă reprezentanții lor) ar vorbi totdeauna adevărul, — fără gânduri ascunse, — atunci de mult s'ar fi putut ajunge la o înțelegere mai cum se cade.

De fapt vedem, că lucrurile meru se tot trăgănează. Așa, de pildă, Austro-Ungaria cât ce a luat știre de ocuparea Scutarilor, a provocat pe Marile-Puteri, că acum a sosit timpul spre a lua măsuri mai aspre contra Muntenegriilor. În urma acestei cereri, ambasadorii (ministrii) Marilor Puteri în Londra, s'au întrunit la câteva ședințe. Cea de pe urmă a fost Luni în săptămâna asta. În aceasta ședință nu s'a hotărât însă nimic apriat, ci s'au înțeles, ca mâne, Joi în 1 Maiu, să se intrunească din nou. Că ce vor hotări, mai știe sfântul!

Cercurile conducătoare ale monarhiei noastre chibzuesc însă meru asupra celor petrecute în timpul din urmă. Ba moștenitorul nostru de tron, arhiducele Francisc Ferdinand, care plecase în zilele trecute din Viena la țară, acum s'a întors de grabă iarăș acasă, fiind chemat în audiență la împăratul. Tot asemenea au fost chemați la împăratul și ministrul de externe Berchtold, dimpreună cu baronul Conrad, căpetenia statului major (stat major se numesc ofițerii cei mai înalți, cari conduc treburile armatei).

Urmarea acestor stări poate fi, că, în caz când Muntenegrinii n'ar părăsi Scutari de bună voie, atunci o să fie siliți la aceasta. Iar, dacă Puterile nu se vor putea de loc înțelege, — se prea poate ca Austro-Ungaria să pornească contra Muntenegrului singură, sau ajutată de încă vr'o altă țară.

În zilele acestea, la tot cazul, lucrurile vor trebui să se lămurească într'o parte sau alta.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 30 Aprilie n.

O bună impresie

a făcut peste tot locul, — după cum aflăm, — publicarea în „Foaia Poporului“ a unor firme de-ale meseriașilor sibieni. Fiind acum sărbătorile și târgul de țară în Sibiu, atragem din nou atenția publicului nostru asupra firmelor românești din Sibiu. E datorința noastră sfântă, ca la orice cumpărări, să cercetăm mai întâiu firmele acestea. Dacă nu găsim la una ceeace dorim, atunci de sigur, că vom găsi la alta din cele o sută. Și numai în cazuri de aceea, când, din cine știe ce împrejurări, nu găsim la nici un Român ceeace căutăm, să ne adresăm la străini.

Deci, mai multă dragoste și interes prin fapte pentru tot ce e românesc! Să dovedim prin fapte, ceeace mulți de-ai noștri susțin numai prin vorbe de ocazie!

De altcum, asupra ăstorfel de lucruri vom scrie mai deaproape nu peste multă vreme!

Sincere mulțumite tuturor acelor, cari din incidentul Invierii Domnului ne-au trimis felicitări și o seamă de cuvinte de dragoste nefățărîtă.

Pe Dumineca Tomii sunt convocate sinoadele bisericii greco-orientale la Sibiu, Arad și Caransebeș. În aceste sinoade se discută toate afacerile bisericilor și școalelor noastre confesionale. Asupra lucrurilor mai de seamă vom raporta în numerii viitori.

DI Nicolae Iorga, despre care am spus, că a plecat la Londra, la congresul de istorie, ne-a făcut carăși multă cinste. Pe când nici unul din delegații Ungariei n'a fost lăsați să facă nici o comunicare în secțiunile unite, dl Iorga, delegatul națiunii române, a fost între cei opt, cari au făcut comunicări. Dl Iorga a vorbit despre Principatele române ca păstrătoare ale tradițiilor împărăției bizantine.

Vlaicu în București. Înainte de Paști, dl Vlaicu, „copilul răsfățat al aierului“, cum îi zice o foaie din București, a fost în capitala României, unde a făcut sboruri minunate înaintea unui public ales, în care se aflau și mulți generali. Când eră în zbor, i s'a astupat țeava de benzină dela motor. Pentru aceea însă tot a aterizat fără nici o primejdie pentru el. Numai când a vrut să se ferească de niște copaci, s'a rupt o rotilă dela aieroplan.

Cântecul românesc în Viena. *Männer-Gesangverein* (reuniunea de cântări a bărbaților) din Viena, cel mai bun cor din capitala împărăției noastre, a dat un concert, la care s'au cântat și două cântece populare românești. Nu ne mirăm, dacă frumusețea cântecelor noastre populare îi subjugă pe străini. Ne mirăm de unii Români, cari le înlocuesc cu de cele străine sau numai la aparență (părere) românești.

Serbarea pomilor și a paserilor în Mag se va ține la 23 l. c. v., adecă în ziua de Sfântul George, cu cântări, declamațiuni și vorbiri în școală, apoi maiial în pădure. La aceasta serbare se invită publicul din jur.

Deschidere de cancelarie. Aduc la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Huedin (Bánffy-Hunyad) strada Kossuth Lajos Nr. 480 (vis-à-vis) de „Vlădeasa“. Dr. Sabin Varna, avocat.

Pentru școala poporală din România. Camera (dieta) din București a votat un împrumut de cincizeci de milioane de lei, din tare să se facă școli prin toate satele, unde nu sunt.

Bună grije! Ni se scrie: Trenul, care venia Marți în 29 Aprilie n. c., dela Sighișoara către Sibiu, avea să lase în gara dela Hosman două vagoane de lemne. Călăuzul trenului, desprinzând aceste două vagoane, ce erau între locomotivă (mașina trenului) și vagoanele de persoane, a dat signalul pentru a porni locomotiva și a împinge vagoanele pe alte șini, ca apoi să poată porni cu trenul de persoane mai departe. Dar ce să vezi? Mașinistul nici una, nici alta, el dă putere locomotivei și pe-aci și-e drumul, mergând cu cele două vagoane de lemne până la Cornățel. Numai aci a observat „omul cel harnic“, că el lăsase în Hosman toate vagoanele cu postă cu tot. Acum înapoi iarăș la Hosman, unde pasagerii așteptau cu nerăbdare. Trenul a sosit la Sibiu cu întârziere de un cias.

Un călător.

De-ale Reuniunii române de înmormântare sibiene. Precum ni se spune cassariatul acestei Reuniuni a plătit în timpul din urmă ajutoarele statutare după răposării membri Elisaveta Axente, văduvă de econom în Frăua, Toma Joandrea, Ioan Baci, Ana Căndea n. Căpușan, Susana Hähner și Ioan Sinu, fost tutur orfanal în Lisa, cu cari numărul total al cazurilor de moarte din sinul Reuniunii, a ajuns la 211. Între membrii noi înscriși la Reuniune să numără Ana Bălăban din Gușterița, Vasile Runcean, preot, Ana Runcean, Ana Vintilă, Maria Joandrea, Ana Dr. Stan, Ioan Stan, propr. în Săhodol, Ioan Micu, econ., Adam Micu, notar și soția sa Aurelia din Sebeșul de jos, Ana Oțoiu din Aciliu, Ioan Oțoiu, Eugen Todoran, Ascaniu Crișanu și Aurel Popovici, profesori seminariați, Adolf Mailath, protocolist la comitat, Ida Mailath, Estera Dengjel, Vasile Ban, cismar și soția sa Estera, Ioan Perian, paroh în Crisciuri, Ioan Rebeza, funcț. la „Albina“ și soția sa Ana n. Burdan, Ioan Iliu, notar în Orlat, văduva Paraschiva Iliu n. Moldovan din Turnișor și Ecaterina D. Stefan, soție de avocat. La înmormântarea unora dintre membri, urmașii s'au folosit de lucrurile întreprinderii de înmormântări (pompe funebre) a Reuniunii, ceeace ar trebui să facă cu toții.

Congres preoțesc. Ni se scrie: Sinodul protopopesc gr.-cat. al tractului Țichindeal, a delegat pe preoții: Georgiu Gergel din Săsăuș, Nicolae Giurea din Colun și Toma Oprean din Țichindeal — pentru a întreprinde pașii de lipsă la forul suprem bisericesc, — ca să se incuviințeze ținerea unui congres preoțesc la Blaj în timpul cel mai scurt posibil. În acest congres să va desbata starea tristă, în care au fost împinsă preoțimea și cu deosebire „bienalistică“, prin legea congruală și mai ales prin novela proiectată a cvinvenalelor. În urma pașilor făcuți în 21 Aprilie avem speranță, că ni se va incuviința ținerea congresului, la care trag atențiunea deosebită a preoțimei mai ales „bienalistică“. George Gergel, preot în Săsăuș.

Un sublocotenent învață pe feciori carte românească. Dl Vasile Barbu, sublocotenent în batalionul 4, regimentul 64, cu garnizoana în Abrud, a strâns pe toți feciorii din acest batalion, cari nu știau carte, și i-au învățat să cetească și să scrie. Cu ajutorul acestui preavrednic sublocotenent român, 60 de feciori au eșit din întunec la lumină. Dl sublocotenent a înființat la batalion și o bibliotecă românească, iar casina română a împrumutat gazete și reviste românești.

Iată o pildă strălucită de dragoste pentru cultura națională la un *ofiter* român, care a săvârșit un lucru de mulți chemați dela sate nefăptuit.

Perderile aliaților balcanici. Ministrul de războiu al Bulgariei a publicat un raport oficial al perderilor de oameni suferite de aliați în cursul războiului. Muntenegrinii ar fi avut șase mii de morți, Grecii unsprezece mii, Sârbii 22 de mii, iar Bulgarii 80 de mii. Se crede însă, că numerele arătate în acest raport nu sunt adevărate, căci Bulgarii ar vrea să arete, că aliații lor au avut pierderi mai mici, așa că ei n'ar avea drept să ceară prea mult din ținuturile ocupate dela Turci. Chiar și numărul morților bulgari pare a nu fi adevărat.

Explozie la o postă. Unui negustor din orașul Cracovia (Galiția) i-au sosit la postă mai multe pachete cu jucării și focuri de artificii (rachete). Din nebagare de samă, un pachet a fost trântit jos și a explodat. Explozia a fost așa de puternică, încât s'au spart toate ferestrele, iar trei funcționari au fost răniți greu. Unul a murit la spital din cauza arsurilor.

Pălăriile cele mari ale doamnelor nu mai sunt la modă. Acum trebuie pălării mici. O casă mare comercială dă de știre, că cumpără toate pălăriile de anul trecut cu 50 de bani una (ele costau atunci dela 20 până la 150 de cor. una!), căci vrea să le exporteze la Australia. Acolo le va vinde femeilor sălbaticilor, cari le vor purta bucuros, mai ales, că țin bine de umbră.

Creștin cu săla. Muntenegrinii continuă să boteze cu săla pe mohamedani. La Ipeç a botezat pe un albanez fruntaș, un fel de preot mohamedan. Pe ceice nu vreau să se boteze, îi leagă de sohe inferbântate. Faptele acestea dovedesc, că Muntenegrinii sunt încă tot barbari și nu sunt vrednici să stăpânească oameni de altă nație. Par'că au învățat în Ungaria!

Scrisori recomandate aruncate în cutia poștei. Direcțiunea poștei înștiințează, că se pot da scrisori recomandate (epistole, tipărituri, mostre de mărfuri) și după orele de oficiu. În cazul acesta se pun pe plic mărcile trebuincioase (la o scrisoare recom. de 35 bani) și se aruncă în cutia poștei. În ziua următoare celce a pus scrisoarea poate veni după rețepisă. Pe plic să se scrie „recomandat“ trăgând sub vorbă, dar și în jurul plicului o linie groasă cu un creion roșu. Se capătă plicuri de acestea și gata cu 36 de bani la oficiile postale.

Congres femeesc. Dela 15 până la 20 Iunie nou se va ține în Budapesta un congres femeesc internațional (cu femei din mai multe țări) pentru cererea votului universal pe sama femeilor.

Satul arde, babele se pieptenă. În Ungaria n'au drept de vot nici bărbații, necum să mai aibă femeile.

Dar pentru sfânta biserică. Mai jos numiții evlavioși creștini din filia *Lazuri* (Uivagaș) au dăruit pentru sfânta biserică următoarele: Ioan Șandor și soția Palaghia Brișcu o Evanghelie cu 26 cor Vasile Sirca și soția Floare Marusca două rânduri de haine cu 130 cor. Crăciun Chiș și soția Floare Baca un rând de haine negre de catifea (barșon) cu 60 cor. Ioan Chiș și soția Sofia Sirca au cumpărat un Evhologiu cu 8 cor. și au aurit potirul cu 18 cor. Gavril Cristea și soția Saveta Guiu au cumpărat o cruce cu 16 cor. Pentru aceasta binefacere ce au făcut de au ajutat biserica noastră, zicem din toată inima, ca atotputernicul Dumnezeu, se le deie însutit.

Ioan Șandor, cantor.

Dezertori bulgari în România. În zilele din urmă ale luptelor dela Adrianopol au dezertat mulți soldați bulgari, dar și sârbi, venind în România. Unul din aceștia a povestit unui corespondent al „Universului“ din București, că timp de trei săptămâni, după ce a părăsit câmpul de luptă, a călătorit tot numai prin păduri și câmpii, ferindu-se de sate și hrănindu-se mai mult cu rădăcini. Întrebat, pentru ce a dezertat, a răspuns, că din cauza traiului rău, căci primiau o pâine de un chilogram tot numai la cinci zile, apoi și de groaza celorce au văzut. Spune, adică cum tovarăși de-ai lor, răniți greu, căroră le-ar fi trebuit prea multe îngrijiri pentru a putea fi însănătoșiți, erau îngropați împreună cu cei morți.

Puțini dintre dezertorii veniți în România, sunt răniți, cu toate că au luat parte la multe lupte.

Revolverul puturos al poliției din Paris. Un inginer francez a inventat (iscodit) un revolver, din care nu se impușcă cu cartușe omoritoare, ci cu cartușe, cari plesnind răspândesc niște gaze puturoase și amețesc pe cel atins de ele. Revolverul acesta îl întrebuințează polițiștii în luptele lor cu tâlharii din Paris. Aceștia se închid, când sunt urmăriți de poliție, în câte o casă, de unde se apără contra polițiștilor și jandarmilor cu revolvere și chiar cu puști și bombe, omorând uneori pe mulți din urmăritorii lor. Acum polițiștii au un fel de scuturi de oțel, prin cari nu pot străbate gloanțele. Cu scutul înainte, se apropie de casă, în care s'au adăpostit tâlharii, și descarcă din revolvere cartușele ametoitoare. După ce tâlharii zac cu toții amețiți pe podeală, polițiștii intră la ei, îi leagă bine și-i duc la poliție, unde se trezesc.

Pentru pacea lumii. Cu reședința în Paris (Franța) este o *Asociațiune medicală internațională împotriva războiului*. Ea și-a ținut luna trecută adunarea, hotărînd să înceapă o propagandă pentru înființarea unui *tribunal internațional*, care să judece neînțelegerile dintre popoare. Peste acesta va fi un *tribunal umanitar*, ca un fel de Curte de apel.

Bune idei, dar deocamdată numai visuri!

O scrisoare trimisă lui Dumnezeu. Copilul unui German dintr'un orașel a aruncat în cutia poștei o epistolă scriind pe adresă nemțește: „Iubitului meu Dumnezeu din cer.“ Fiind vorbele nemțește, funcționarul rus dela postă a crezut, că e pentru vr'o localitate din Germania și a trimis scrisoarea la cea dintâi stațiune postală germană dela graniță. De-aici s'a trimis epistola înapoi în Rusia însemnându-se pe ea: D-zeu, adresatul, locuște în cer și până acolo Germania n'are legătură postală.

Cum se susține o foaie. Muncitorii din Anglia au strâns anul trecut un fond de un milion 750 mii de lei pentru ca să se întemeieze o gazetă mare, care să apară zilnic cu opt pagini mari. Cu toate că foaia avea două sute de mii de abonați, cheltuielile sunt așa de mari, încât după șase luni fondul s'a micșorat, așa că foaia n'ar mai putea apare decât două luni. Atunci s'au apucat lucrătorii să strângă de nou bani și nu vor înceta până nu vor aduna cinci milioane de lei și să facă cincisute de mii de abonați.

Iată ce fac muncitorii săraci ai unui popor cult, când e vorba să-și susțină o foaie!

Călătoriile rândunicilor. Știm cu toții, că rândunicile noastre petrec eara în Africa-de-meazănoapte, mai ales în Egipt. Anumite încercări au dovedit, că ele merg și mai departe. O gazetă din Anglia a împărțit niște inele mici, ușoare și moi, printre cetătorii ei cu rugarea, să prindă o rândunică și să-i pună un astfel de inel la picior. Apoi să-i dea drumul. Fiecare inel își avea numărul său. Gazeta a primit o înștiințare din Natal, care e în Africa de meazăzi, spunând, că acolo a fost prinsă o rândunică cu un astfel de inel. Scriitorul cărții postale spune și numărul. Rândunicii se înțelege, că i-a dat iară drumul. În modul acesta s'a dovedit, că rândunicile nu fac numai drumul lung dela noi peste câteva țări și peste Marea-Mediterană până în Egipt, ci se duc și mai spre meazăzi peste Africa întreagă, un drum care e de vre-o cinci ori mai mare ca cel dela noi până în Egipt. Și și de-acolo, primăvara drăgălașele păsărele se întorc iară la noi.

Grea pedeapsă. Un negustor, care călătoria dela Agram la Fiume observă înainte de-a ajunge la capătul călătoriei, că cineva i-a furat 420 cor., câte avea în buzunar. El bănuie pe doi călători, cari erau în acelaș vagon cu el, și înștiință pe niște polițiști, cari erau și ei în tren. Aceștia supraveghează pe cei doi bănuși și când au dat să coboare în stația dela Fiume i-au arestat. Pe când îi cercetă la poliție, unul dintre bănuși se îmbolnăvește dintr'odată foarte rău și căzu leșinat la pământ. După ce l-au deșteptat din amețală, a mărturisit, că el a furat banii, 4 bancnote de câte o sută, una de 20 și trei piese de câte 2 coroane. L-au operat (tăiat) numai decăt, dar după operație s'a îmbolnăvit și mai rău, așa că cu greu va scăpa cu viața.

Cât costă o împușcătură de tun de pe vapoarele de războiu? Și în războiul turco-italian din Tripolitania, și în cel balcanic de acum trupele de pe uscat au fost ajutate și de vapoarele de războiu, cari se apropiau de mal și impușcau din tunurile lor asupra dușmanului. Tunurile de pe corăbii sunt cu mult mai mari decât cele de câmp, de aceea o împușcătură din ele și costă mai mult. La o împușcătură dintr'un astfel de tun trebuie 400 kg. de praf de pușcă, care costă 1900 cor. (nu e praful obișnuit), proiectilul (glonțul), care trage 900 kg., costă 2175 cor., mătasă pentru el de 85 cor., cu totul 4160 cor. Dintr'un astfel de tun uriaș se pot da numai vre-o nouăzeci de împușcături, căci după aceea trebuie reparat temeinic.

E scump războiul și dacă socotim numai cheltuielile în bani. Dar când ne gândim la *viețile omenești* pierdute?

Banca săsească din Sebeșul-săseșc a dat din câștigul curat de 42 de mii coroane peste zece mii (aproape a patra parte) pentru scopuri culturale (mai ales pentru școalele săsești de-acolo).

Petreceri. Corul învățătorilor din tractul protopresbiteral al Avrighului invită la Producțiunea corală-teatrală ce o va aranja Marți în 23 Aprilie st. v. (ziua de Sf. George) în sala cea mare a hotelului comunal din Avrig. Inceputul seara la 8 oare. Programul cuprinde 9 puncte. După producțiune urmează joc.

— **Reuniunea de cântări și lectură din Dognecea** invită la serbarea sfințirii steagului, care se va ține Marți, în 23 Aprilie (6 Maiu n.) ziua Sf. George cu binevoitorul concurs al reuniunilor: 1. Reuniunea română de cântări din Elisabetinul Timișorii. 2. Reuniunea de cântări din Ocna de fer. 3. Corul vocal al plugarilor din Secaș. 4. Reuniunea de lectură și cântări din Ciclova-Montană.

Cele mai nouă știri.

In preajma războiului!

O parte a foii noastre s'a trimis deja Mercuri după amiază, iar cealaltă numai Vineri. În decursul acestei zile (Vineri) sosind încă știri nouă despre starea războiului, dăm partea mai de seamă din ele. Iată ce s'a petrecut ieri, Joi, în Londra și Viena:

Ambasadorii (ministrii) Marilor-Puturi în Londra au ținut ședință ieri, Joi, până la 6 ciasuri seara, dar n'au ajuns încă la nici o înțelegere lămurită. Ambasadorul Rusiei a fost cel dintâiu, care a părăsit ședința, iar ambasadorul Austro-Ungariei a mai rămas în vorbă cu ministrul de externe englez Grey. După ședința ministrul englez a făcut cunoscut, că Luni viitoare se va ține o nouă ședință.

Joi seara la ciasurile 10, ministrul de externe al monarhiei noastre, Berchtold, dimpreună cu ministrul de războiu și șeful statului major, au fost primiți în audiență (vizită) la împăratul. Audiența a ținut până după 12 ciasuri noaptea. Azi, Vineri, se ține un consiliu de coroană (mare sfat), la care iau parte amândoi ministri-prezidenți (al Austriei și al Ungariei), ministrul de externe, cel de războiu, apoi alți ministri și căpetenii ale țării.

E vorba, că Mercuri Austro-Ungaria ar fi prezentat Muntenegrului (în Cetinie) un ultimatum, prin care cere ca cel mai târziu până Joi după amiază regele Nichita să se declare, că vrea să părăsească Scutari de voie bună sau nu? Dacă nu va vrea, atunci Austro-Ungaria îl va sili s'o facă aceasta.

Ce răspuns se va fi dat acestui ultimatum nu se știe, dar se crede, că Muntenegrinii n'o să părăsească orașul de buna voie. Ei ar fi susținând, că numai morți vor eși din Scutari.

Pe cealaltă parte între Austro-Ungaria și Italia se poartă grabnice consfătuiri. Italia încă o se ajute monarhia în caz de lipsă.

Vedem deci, că roata se învârtă mereu: în Londra amănări nesfârșite, în Petersburg tot tănuiri șirete, în Viena — ce să facă? — încep să socotească sigur, că războiul cu Rusia cu greu se mai poate încunajura... Nu mai știm, ce ne poate aduce fiecare cias... Poate vestea, că bubuitul tunurilor armatei noastre s'a început, iar ceice le descarcă sunt — partea cea mai mare — feciorii noștri Români, duși prin acele ținuturi mai mult sălbătice...

ECONOMIE

Stațiunile agronomice de încercări și cercetări ale țării noastre.

De Traian M. Boleanțu.
(Sfârșit).

V. „*Stațiunea de fiziologie și patologie a vegetalelor*“, „M. kir. növényélet és kortani állomás, Magyaróvár. Se ocupă cu studiarea plantelor și a vegetațiunii, cu cunoașterea tuturor paraziților, bureților stricăcioși și a boalelor pricinuite de ei, ne îndrumă ce avem de făcut, spre a putea înlătura pagubele și cum avem să le stărpim grabnic, în modul cel mai sigur. Părțile plantelor stricate și molipsite sunt a se trimite la stațiune.

VI. „*Stațiunea centrală de vierit și institut ampelologic*“, „M. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelologiai intézet“, Budapest, II. Törökvézdülő, Debrői-ut. Studiază firea viței, boalele și inimiciii viei, ne dă îndrumări ce e de făcut la toate întrebările privitoare la vierit, ne descrie ce avem să facem contra tuturor boalelor și insectelor stricăcioase, cari se ivesc, cum să ne ferim de ele și cum să le stărpim cât mai iute. Apoi ne dă sfaturi — câștigate după lungi încercări — că ce fel de soiuri trebuie să sădăm, care sunt mai aducătoare de câștig și se potrivesc mai bine cu pământul ce-l avem; ne învață cum trebuie să îngrijim mustul, vinul, ce avem să facem dacă vinul are vre-o boală, cum îl putem îmbunătăți, cu un cuvânt ne dă sfaturi despre tot, ce atinge vieritul. Când facem o întrebare, să trimitem o mostră de viță, de must, de vin, adecă din lucrul, despre care cerem sfat.

VII. „*Stațiunea pentru evaluarea lânnei*“, „Országos m. kir. gyapyművelési intézet“, Budapest V. Klotild-u. 22 sz. Examinează calitatea (bunătatea) lânnei, ne dă îndrumări cum avem să o clasificăm, cum să o pachetăm pentru transport, cum trebuie să o îngrijim, cum trebuie spălată, curățată, albită, ca să putem dobândi un preț mai mare; ne face cunoscut unde o putem vinde mai bine, cu un cuvânt ne dă oricice deslușire.

VIII. „*Stațiunea de încercări cu privire la cultura tăbacului*“, „M. kir. dohánytermelési kísérleti állomás“, Magyaróvár. Face încercări cu plantarea deosebitelor soiuri de tăbac. Atât în afacerile culturii, cât și a îngrijirii tăbacului ne dă deslușirile de lipsă și la toate întrebările ne servește cu sfaturi.

IX. „*Stațiunea de încercare a mașinelor agricole*“, „M. kir. gépkísérleti állomás“, Magyaróvár. Înainte de a cumpăra vre-o mașină sau unealtă economică, e bine a ne adresa susnumitei stațiuni și vom primi deslușiri sigure, că oare mașina aceea e de folos, sau nu e de nimic. Ne va servi cu știri sigure, cât ne va costă cumpărarea și îngrijirea ei și ce dobândă putem avea după ea.

X. „*Stațiunea de încercare a plantelor de nutreț*“, „M. kir. növénytermelési kísérleti állomás“, Magyaróvár. Încearcă tot felul de plante de nutreț, atât din țară, cât și din străinătate, dă îndrumările de lipsă pentru înoirea pășunilor, livezilor, fânațelor; recomandă soiurile cele mai bune de erburi pentru fân, apoi ne dă deslușirile de lipsă pentru întrebuințarea oricărui soi de gunoiu măiestrit.

XI. „*Inspectoratul de mătăsărit*“, „M. kir. országos selyemtenyésztési felügyelőség“, Szekszárd. Ne dă toate deslușirile de lipsă pentru creșterea vermililor de mătăsă și la toate întrebările privitoare la mătăsărit. Apoi ne face cunoscut prăsirea frăgarilor (duzi), ne trimite semințe de frăgari și mlădițe gratuit (pe nimic).

XII. „*Stațiunea de încercare pentru cunoașterea peștilor și pentru curățirea apelor murdare*“, „M. kir. halélettani és szennyviztisztító kísérleti állomás“, Budapest VIII. Arena-ut 29. Ne dă deslușirile de lipsă pentru prăsirea peștilor și racilor, ne face cunoscută hrana cea mai ieftină pentru aceste animale și la toate întrebările despre pescărit, ne dă îndrumările cele mai bune și ne trimite icre gratuit.

Afară de stațiunile acestea mai sunt și multe altele, a căror descriere se află în cartea publicată de ministerul de agricultură sub titlul „A magyar mezőgazdasági kísérletügyi intézmények“. Cartea aceasta mare și foarte folositoare se trimite gratuit, dacă ne adresăm prin o epistolă simplă ministerului. Adresa e „M. kir. földművelésügyi ministerium könyvtárához — Budapest V., Országház-tér“.

Sute și sute de mii se jertesc an pe an pentru susținerea stațiunilor acestora, o parte mare sunt bani din sudoarea și chinul nostru, iar noi în loc să avem parte de munca lor vrednică, binefăcătoare, nici nu știm, că există.

La toate întrebările e îndatorată fiecare stațiune a ne da deslușirile de lipsă, a ne servi cu îndrumări și sfaturi și o pot zice din experiență câștigată ani de alungul, că o și face fiecare din ele cu cea mai mare plăcere și în modul cel mai conștientios.

Epistolele sunt a se scrie în limba maghiară și sunt pe deplin convins, că fiecare preot și învățător și alți conducători ai popoului nostru, cari cunosc limba aceasta vor sta întru ajutor oricărui țaran român cu cea mai mare dragoste. Mostrele, părțile atacate și vătămate din plante ș. a. sunt a se trimite ca „Minta érték nélkül“ și epistola micicând să nu se pună în pachet, ci trebuie trimisă deosebit, mai bine recomandată.

Nu pot deci indestul recomanda iubitelui nostru popor a se imprietini cu instituțiunile acestea binefăcătoare și a se adresa lor în toate cauzele privitoare la economie, spre a-și câștiga liniște și a-și mări dorul de lucru și înaintare cu folos.

Mai toate acestea stațiuni publică îndrumări, sfaturi și cărți economice tipărite și aceste se trimit la cererea oricui gratuit, despre acestea voi vorbi în alt articol, atât însă pot spune încă acum, că de 6 ani de când sunt referent economic al ministerului, am o bibliotecă economică de peste 1000 de cărți foarte prețioasă și folositoare și pe toate le-am primit gratuit.

Să ne scuturăm de nepăsare, să ne trezim odată, să cerem și noi din binefacerile acelea, cari se împart și din banii și sudoarea noastră, să ne interesăm de tot ce ne poate fi spre folos și spre bine, căci numai așa ne vom putea scuti de multe griji și nevoi, și să fim în curat cu aceea, că mântuirea noastră nu o putem aștepta decât numai și numai dela hărnicia noastră!

Să muncim deci pe toate terenurile... căci numai prin muncă vom ajunge la bunăstare și mărire!

Panciova, 1913.

Poșta Redacției și a Administrației.

Un călător A sosit prea târziu, pe când partea cea mai mare a foii era aranjată și tipărită. Asta din cauza sărbătorilor de Paști și ziua de Joi (1 Maiu).

Mărgineanului. Am citit și noi cele scrise de tânărul profesor Connerth în „Tageblatt”. Se înțelege că autorul articolului „Falșificatorii istoriei” n’o să-i rămână dator. Urmează toate la timpul său. Cât pentru nervozitatea, cu care scrie tânărul profesor, aceasta ne lasă foarte rece. Iar despre aceea, că se folosește de expresiuni foarte puțin literare și pedagogice, — îl privește. Ce să le faci, dacă concetățenii noștri Sași nu ne pot vedea și suferi, fiindcă noi încă vrem să trăim mai cum se cade? Lor le-ar plăcea să rămânem tot »o grămadă fără cultură«, cum a îndrăznit să numească de curând pe Români un deputat de-al lor. Dar o să-l ținem minte și pe acela, spre a-i răsplăti la vreme!

N. S. în A. Cele trimise nu s’au putut publica de astădată.

Simion Urian, Cujdriara. Au mai fost publicate odată.

Patriciu Chiș Sălăgeanul. Poezia se va publica.

Turcaș Gheorghe, Sărădău. Poezia D-Tale e publicată și în carte.

Ibidorful sășesc. În anul acesta n’a mai fost loc pentru versul trimis.

Coștei. Trimite-ne cele amintite, iar dacă sunt potrivite le vom folosi în Călimdarul de po anul viitor.

Buceci. Noi nu avem lozuri de vânzare. Serie acolo, unde ai citit adresa.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”

Loc deschis.

Cătră damele din Sibiu!

Prin cursurile ce se țin de prezent în sala dela Gesellschaftshaus asupra așanumitei picturi „Hautelisse”, li-se dă ocazie damelor noastre a învăța în scurt timp ceva artistic și nou. Aceste lucrări plăcute întrec pe toate cele de până acum, de aceea se atrage atențiunea damelor sibiene, ca să cerceteze espozitia dela Gesellschaftshaus, unde se află și lucrările executate de noi, iar după puțină să iese parte la curs. Noi încă suntem eleve, și suntem încântate de noua invenție, ba din experiență proprie putem spune, că aceste lucrări se pot executa și învăța ușor fără alte cunoștințe deosebite. Spunem drept, că la început și noi ne îndoiam, dar azi nu putem din destul recomanda ori cui această ocupație artistică, prin care multe cișuri sunt cu plăcere folosite, îndeosebi, fiindcă prin învățarea acestei tehnice frumoase, își poate cineva aranja cu gust și artistic locuința proprie. De aceea nu trecem cu vederea a ne exprima și publice mulțumita noastră, invitând totodată la noul curs, care să începe Luni în 5 Mai n. c.

D-na Elena Isacu, soție de avocat	Erna de Fegyverneky, fiică de colonel
D-na Magdalena Ivanovic, soție de colonel	Elsa Theil
D-na Betty Dobren, soție de colonel	Elzella de Asboth
D-na Eugenia Otto de Ottenfeld, soț de maior	Jenny Spilka
D-na Amalia Huszár, soție de maor	Elena Connerth
D-na Kati Buchalla soție de preot	Hilda Schieb
D-na Ottilia Gitschner	Friedl Schebesch
D-na Hortensia Mihalu	Maria Schmidt
D-na Vitallyos-Munka	Elsa Schmidt
Iona	Iona Benedek
Ernestine Kroner	Adele Fülöp
Maria Wolff	Margareta Papst
	Rafra Iancu
	Frieda Hager
	H. Binder
	A. Hönig
	V. Wagner.

Nr. 39—1913

994 2—2

Concurs.

Intreprinzătorii doritori de a executa lucrările necesare la școala gr-cat. din Kakasfalva (Hamba), comitatul Szeben (Sibiu), prin aceasta se reacearcă să-și înainteze ofertele în scris însoțite de cauțiunea de 800 cor., adecă opt sute coroane la oficiul parohial gr-cat. din Kakasfalva cel mult până la 6 Maiu st. n. 1913, la orele 2 d. a.

Ofertele intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Operatele despre acestea lucrări și anume: formularul de contract, condițiunile de edificare, prelliminarul de spese și planul, aprobate de Preaveneratul Consistor Metropolitian la 25 Martie 1913 sub Nr. 1476 se pot studia zilnic la oficiul parohial din loc.

Observare: Curatorul își rezervă dreptul a alege dintre concurenți pe care-i convine, fără considerare la suma oferită. Concurenții nu au dreptul a pretinde diurne și spese de călătorie.

Kakasfalva, la 20 Aprilie 1913.

Oficiul parohial gr-cat.

Toader Bobeș corator.

Anania Decei paroh gr-cat.

Prăvălie de vânzare.

Într’un orășel mai mare românesc, cu cerc mare, so vîndo din cauză familiară, o prăvălie de manufactură în poziție foarte bună, pe lângă prețul de 23000 coroane. Ofertele sunt a se adresa în administrația acestei foi, de unde se vor trimite respectivului.

1—2

Publicațiune.

Prin aceasta să aduce la cunoștința generală, că după ce înaltul minister reg. ung. de finanțe prin organele sale de controlă a efectuit revizia lozurilor clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. priv. (a treizecișidoua loterie), lozurile s’au predat colectorilor principali spre vânzare mai departe. Planul de tragere aprobat de înaltul minister reg. ung. de finanțe să publică aci:

1003 1—1

Planul loteriei de clasă reg. ung. priv. **A 32-a loterie.** 110.000 lozuri, 55.000 câștiguri.

CLASA I. Depunere 12 cor. Tragera 21 și 23 Maiu 1913		CLASA II. Depunere 20 cor. Tragera: 18 și 19 Iunie 1913		CLASA III. Depunere 32 cor. Tragera: 15, 16 și 17 Iulie 1913		CLASA VI. Depunere 24 cor. Tragera: 24 Septembrie și 22 Octomvrie 1913.	
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	Cel mai mare câștig în cas de noroc COROANE 1,000.000 (un milion)	
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000	1	Premiu 600000 600000
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000	1	Câștig 400000 400000
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000	1 à	200000 200000
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000	1 à	100000 100000
3 à	2000 6000	3 à	3000 9000	3 à	10000 30000	1 à	80000 80000
5 à	1000 5000	5 à	2000 10000	5 à	5000 25000	1 à	60000 60000
8 à	500 4000	8 à	1000 8000	8 à	2000 16000	1 à	50000 50000
30 à	300 9000	20 à	500 10000	10 à	1000 10000	1 à	40000 40000
100 à	100 10000	110 à	300 33000	120 à	500 60000	1 à	60000 60000
3350 à	40 134000	4350 à	80 348000	4850 à	130 630500	2 à	30000 60000
3500 câșt.	cor. 263000	4500 câșt.	cor. 528000	5000 câșt.	cor. 916500	2 à	25000 50000
CLASA IV. Depunere 40 cor. Tragera: 12, 13 și 14 August 1913		CLASA V. Depunere 32 cor. Tragera: 3 și 4 Septembrie 1913.				4 à	20000 80000
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane			5 à	15000 75000
1 à	90000	1 à	100000			25 à	10000 250000
1 à	30000	1 à	30000			50 à	5000 250000
1 à	20000	1 à	20000			405 à	2000 810000
1 à	15000	1 à	15000			760 à	1000 760000
3 à	10000 30000	3 à	10000 30000			1140 à	500 570000
5 à	5000 25000	5 à	5000 25000			30600 à	200 6.120000
8 à	2000 16000	8 à	2000 16000			33000 câștiguri și premiu cor. 10,555.000	
10 à	1000 10000	10 à	1000 10000				
120 à	500 60000	120 à	500 60000				
4850 à	170 824500	3850 à	200 770000				
5000 câșt.	cor. 1120500	4000 câșt.	cor. 1076000				

Pentru tragera clasei I. care să face publice în 21 și 23 Maiu a. c. în prezența autorităților de controlă de stat reg. ung. și în prezența unui notar reg. în sala de tragere, sa pot căpăta lozuri la toți colectorii ai loteriei de clasă reg. ung. priv.

Budapesta, 27 Aprilie 1913

Direcțiunea loteriei de clasă reg. ung. priv.

TOLNAY.

HAZAY.

Nicolae Bratu

Lucrați la întărirea neamului

sprijinind meseriașii, comercianții
și toate întreprinderile românești !!

Spre a înlesni orice comande și
cumpărări, dăm aici pentru iubiiții
noștri cetitori firmele românești

de mai jos. — E datorința națională
a sprigini pe ai noștri și a lucra
la întărirea neamului românesc !!!

Numele	Meseria	Strada Nr.
Alden A.	Ospătar	Rosmarin 1
Aranyasi Ioan	Comerciant	Măcelarilor 7—9
Aron Zaharie	Cismar	Nouă 12
Avrigean George	Pardositor	Graben 9
Baciu Georgo	Măsar	Șaguna 16
Baciu Ioan	Cismar	Ocenei 17
Ban Constantin	Curelar	Faurilor 7
Ban Vasilio	Prăvălie de păpușărie	Ocenei 7 Faurilor 16
Banca generală	Asigurări pe viață și contra focului	Băier 1
Becan Vasilio	Faur	Heuplatz 6
Bendorcean George	Văpator	Cisnădiei 36
Bologa Ioan	Pantofar	Rosenanger 5
Bordea Nicolae	Cismar	Rosspatz 2
Borjes Ioan	Cojocar	Faurilor 19
Bota Petru	Croitor de cost. săliștenești	Turnului 7
Bratu Nicolae	Tipografie și Librărie	Măcelarilor 12
Brote Liviu	Restaurant	Palatul Habermann
Candrea Ioan	Birou de informațiuni	Măcelarilor 23
Chidu Iosif	Măcelar	Weinanger 10
Chirilă Ioan	Măcelar	Faurilor 7
Chirca Axento	Piclar	Rideli 20
Cloșan Ioan	Pantofar	Kempel 12
Coman Nicolae	Cismar	Ocenei 27
Cora Teodor	Cismar	Lederer 11
Crișan M. G.	Croitor de cost. săliștenești	Faurilor 6
Crucei Florea	Croitor	Bruckenthal 17
Doboi Teodor	Comerc. de manufactură	Piața-mică 14
Dragoș Constantin	Pantofar	Măcelarilor 14
Dămian Nicolae	Șăpca-cojocar	Ocenei 24
Dușoiu și Loucă	Arhitecți și întreprin- zători de zidiri	Poplăcii mici 19
Feldiorean Petru	Pantofar	Ranicher 1
Ferenți Ioan jun.	Zidar diplomat	Bisericeii 16
Gâldean Ioan	Pantofar	Wachsmann 5
Grün Aurel și fratele	Prăvălie de manufac.	Măcelarilor 5
Hedu Lazar	Zidar	Șurii-mici 5
Hira Ioan	Croitor de cost. săliștenești	Gușteriței 3
Holt Stefan	Croitor	Faurilor 13
Hoza Vasilio	Comerciant	Lungă 34
Iancu Paraschiva	Ospătărie	Rosenanger 7
Jinga Iosif	Pantofar	Gușteriței 48
Lazar Constantin	Cismar	Ocenei 32
Limpede George	Cismar	Rosenanger 9
Limpede Ioan	Pantofar	Faurilor 4
Lucian Alexandru	Cismar	Ocenei 22
Lupu Vasilie	Pantofar	Schlangen 6
Măcelariu Ilie	Magazin de lemne de foc și de clădiri	Gușteriței 29
Maier Andreiu	Pantofar	Schwimmschul 39
Maniu Victor	Frizer	Weinanger 6
Mânzat Coman	Măcelar	Faurilor 6
Mânzat Ioan	Măcelar	Faurilor 12

Numele	Meseria	Strada Nr.
Marcu Iosif și fiu	Pardositor	Schützen 19
Marcu Nicolae	Tapeteș	Măcelarilor 17
Marian Iacob	Cismar	Jungenwald 2
Marian Petru	Pantofar	Bisericeii 15
Mihăltan M.	Pantofar	Turnului 21
Mihăltan Ioan	Pantofar	Faurilor 6
Moldovan Teodor	Cismar	Gușteriței 85
Mureșan Nicolae	Măcelar	Faurilor 16
Nadasly N. S.	Comerciant	Piața-mică 31
Nadasly N. S., Filială	Comerciant	Cisnădiei 30
Nedeles Nicolae	Acoperitor de case	Rosmarin 12
Nemeș Alexandru	Faur	Ocenei 34
Nicula Ioan	Cismar	Ocenei 24
Omișu N.	Băcănie	Măcelarilor 20
Oprigan I. P.	Croitor de cost. săliștenești	Gușteriței 34
Părău Lazar	Cismar	Binder 6
Părau George	Brățârie	Wagner 10
Petrașcu Ioan	Croitor	Cisnădiei 30
Petrașcu Emil	Fabrică de mobilă	Sări 37
Popa Nicolae	Pantofar	Schewis 17
Poppa Nicolae	Croitor	Poplăcii mici 11
Popidan George	Cismar	Rideli 22
Popovici Timotei	Depozit de piano și armoniiuri	Cisnădiei 7
Prăca George	Cismar	Färber 23
Pureco Erenio	Licentiu	Faurilor 19
Radu Ioan	Măcelar	Faurilor 6
Reou Aurelia	Modistă	Piața mare 14
Rohan Emanuil	Frizer	Schwimmschul 23
Reuniunea română de înmormântări	Întreprindere de pompe funebre	Poplăcii 3
Roman Ioan	Frizer	Poplăcii 4
Săcaș George	Pantofar	Turnișorului 144
Sășerman George	Pantofar	Măcelarilor 36
Șazer Ioan (Rađu)	Zidar	Bisericeii 12
Sinu Mihai	Croitor	Nouă 3
Stanciu Ioan	Zugrav de case	Rosmarin 6
Steflea Ilie	Magazin de blănărie și cumpărări de piei	Piața mare 18
Stoica Nicolae	Măstru de dans dipl.	Kempel 3
Suciu Ioan	Pantofar	Nouă 10
Surdu Oprea	Măcelar	Faurilor 8
Surdu Ioan	Bugner	Turnului 1
Stoia Nicolae	Rotar	Schantz 23
Tatu Ioan	Comerciant	Turnului 28
Timariu Nicolae	Pantofar	Gușteriței 42
Tipografia arhidiecezană	Tipografie și Librărie	Măcelarilor 45
Teodor Andreiu	Grădinar pentru infor- mații de legume	Teresian 12
Tomuș Ioan	Ferestrar	Turnișorului 161
Ucenic George	Cismar	Lederer 3
Văcariu George	Cojocar	Faurilor 4
Vinilă Emil	Pantofar	Măcelarilor 23
Vulcan Ioan	Pantofar	Lungă 7

Dentist 615 32-58
VIRGIL MUNTEAN
Sibiu,
strada Urezului (Reisergasse) Nr. 17.
Pune dinți

cu cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

M. Z. 5425/1913.

1004 1-1

Publicațiune.

Pentru ducerea lemnelor de stejar pentru foc din pădurea „Jungenwald“, tăiată în anul 1913, și adecă

260 grămezi à 4 metri

se va ține licitațiune publică verbală **Vineri, în 2 Maiu 1913**, la 10 ore înainte de amiază, în sala magistratului orășenesc.

Vadiu 20 coroane.

Condițiunile mai deaproape asupra contractului și licitației se pot vedea la oficiul silvanal al orașului.

Nagy-szeben, în 22 Aprilie 1913.

Magistratul orășenesc

Onorate domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în **Budapesta un**

Birou de informații

și **agentură românească.**

Dau orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5-6 ani cu prețuri estine oricare sistem de motoare de benzină, ori de oleiu brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de automobile, pompe și ferestre și alte recvisite economice. Toate aceste vor fi garantate pe mai multa vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungurește, au iscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Il sfătuiesc deci pe fieștecare Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc, și să-i scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20-50 ani cu procente mici și mijlocese vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu îmi plătiți o taxă după invoială. Cu stimă:

L. Olariu

Budapest

H. Tölgyta u. 16. II. 8.
In Buča, lângă podul Marjithid.

Nr. 244-1913.

1002 1-2

Publicațiune.

Comuna Felek (Avrig) intenționează a pardosi cu peatră de râu — care o prestează comuna dimpreună cu nășipul necesar în natură — strada numită „Vestemeni“ (trottoire și șanțuri pe ambe părți). Suprafața de pardosit e circa 1000-1500 m. □.

Să recerece deci numai măiestri pardositori a-și înainta ofertele până la **28 Maiu a. c.** la primăria comunală, unde pot vedea și condițiunile mai deaproape.

Felek (Avrig) în 27 Aprilie 1913.

Primăria comunală.

2 învățăcei

află aplicare imediat în prăvălia de manufactură și specerie a subscrisului.

Sunt preferiți aceia, cari știu ceva nemțește sau ungurește.

995 2-3

Ilie Martin
Săliste (Szeben m).

Moșie de arândat.

Cu începero din **11 Octomvrie n. 1913** se esarândează o moșie de 206 jugăro catastrale într'o masă, lângă drum escelent de țară, pe hotarul comunelor Borșa (Borsaujfalu) și Fodora-maghiară (Magyar-Fodorháza); depărtare 30 km. de Cluj. Moșia o provăzută cu edificii economice bune. La moșie aparține și o moară de apă cu 3 petri bine cercetată. Delegați dă advocatul **Dr. Aurel Hetco, Zsibó (Szilágy megye).**
1005 1-1

Sămânță de in.

Am vro o 15 ferdele de sămânță de in (pentru ulei), care vreau să o vând cât mai curând cu prețul cel mai redus. La derintă trimiți și muștră. **Dumitru Oprean, comerciant în Merceura (Érd. Szerébsely).**
987 3-6

O casă de vânzare

se află în Săliște, strada Vale Nr. 117. Doritorii de a cumpără să se adreseze la **Alexandru T. Popa, în Săliște (Szelistye) Nr. 341. 986 3-3**

Lemne de vânzare.

În comuna Hosman se află de vânzare 700 stânjini lemne de stejar. Doritorii de a cumpără să se adreseze până în **20 Maiu n. 2. c.** la **Johann Grommes, președinte la „Societatea Morii“ din Hosman Nr. 52.**
997 2-3

Făină roșie ieftină!

Cerându-mi-se din mai multe părți ca să liferez făină roșie cu preț ieftin, — sub scrisul m'am dus în persoană în România, unde mi-a succes a cumpără o cantitate mai mare de-a-dreptul dela moară. Astfel fiind, astăzi mă aflu în poziție a vinde făină roșie atât mai puțină, cât și cu vagonul, pe lângă cel mai ieftin preț.

STEFAN MOGA, franzele și prăvălie de făinuri — Sibiu,
strada Trenului (Bahngasse) Nr. 1.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere în dinți ori li va răosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed Bartilla-Winkler Viena 191. Sommergasse 1. În Sibiu: la farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Deal 2; farmacia Tutsch; Meltzer, str. Gusteriței și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. În Sibiu: farmacia Lederhölger; Sibiu: farmacia lui Läger.

Să se ceară pretențiunea npriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătit. La locurile unde nu s-a postat căpăta, trimiteți table cu 5 cor. 80 fl. franco
629 17-

Loteria de clase

a 32-a reg. ung. priv.

110,000 Lozuri

55,000 câștiguri

Tot al doilea loz câștigă!

1,000.000
600.000
400.000
200.000
100.000
90.000
80.000

etc. etc. etc.

La clasa I.

Tragerea va fi în 21 și 23 Maiu a. c.

pentru care recomand și trimiți lozuri originale, pe lângă prețurile oficiale de

Cor.	1.50	3.—	6.—	12.—
pentru	1/3	1/4	1/2	1/1

1005 1-3

Julius Friede & Comp.

Colectură principală,

Strada Cisnădiei 1 Sibiu Strada Cisnădiei 1

Comandele se fac mai simplu prin **mandat postal**, scriindu-se pe coupon partea de loz dorită. La cerere se trimiți lozuri și pe lângă **rambursă**. Cereți **gratis** și **franco** planul oficios al loteriei și Cheque-uri pentru trimiteria gratis a banilor. — Informații se dau cu plăcere.

Vinuri escelente

litra cu **72 bani** și **84 bani**
la cumpărare de cel puțin 50 litre lîferează

JOSEF SCHULZ, mare prăvălie de vinuri

Sibiu, Berggasse Nr. 2
(colțul stradei Șaguna sau strada Morii).

UNELTE AMERICANE

pentru măsari și lucrători de fer

939 6-

Lista de prețuri se trimite
la cerere **gratis.**

Carol F. Jickeli
în SIBIU și în
ALBA-IULIA

Inseratele

numai atunci au valoare mare,
dacă să răspândească pretutindena,
în toate țările, în toate
cercurile sociale. Pentru acest
scop se oferă îndecsebi insera-

rea în „FOAIA POPORULUI”.
Informații să dau și comanda
să primesc la administrația
FOAII POPORULUI

Ne mai pomenit!!

600 bucăți împreună cu un
orologiu de buzunar

numai cu Cor. 5.50.

Un orologiu de buzunar din argint-Gloria. An
kor-Rementoir cu minutar, împreună cu un lăcț aurit,
cu garanță de 3 ani, un ar. excelent de cravată cu
simili briliant, 1 inel aurit cu piatră imit. pentru
dămi și dame, 1 garnitură minunată de bumbi de
manjete, de gulere și de pept, gar. 3%, aur double 6 bu-
căți batiate, de in veritabile, rezizite de scria eleg.
de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă esce-
lentă la cui, 72 buc. penițe engleze de cancelarie,
un album cu cele mai frumoase chipuri din lume, și
1ncă 4-0 diverse obiecte, neînchipuite de lipsă în
casă. Toate la o altă cu orologiu cu tot care singur
are valoare după ce tă numai Cor. 5.50. Expediție
per rambursă prin casa de export 911 5-

H. SPINGARN, Krakau, Nr 136.

Numerație scrisori de mulțămire și comanda nouă
primite. Pentru ce nu convine banii numai decât retour.

Beutură escelentă
și cu gust bun, care
produce sânge. —
Recomandată de
medici contra boala
lei de anemie,
lipsă de sânge,
nervositate, re-
convalescență.

Influențează pro-
ducerea sângelui, întărind mușchi și nervii,
dă apetit fără a avea ceva urmări neplă-
cute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 5.50, una
mică Cor. 2.—. Se capătă în toate botecetele.
Depozitul principal la:

GUIDO FABRIUS,
apotecar în Sibiu. 591 45-

La „Croitoria Universală”

I. PETRASCU

Strada Cîsnădiei Nr. 30. SIBIU. Strada Cîsnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului
public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați
la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât
civile cât și militare.

Pentru sezonul de primăvară și vară tocmai acum mi-a
sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială
cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți industria română!

728 28-

Ocaziune foarte potrivită de Paști!

la
prăvălia de încălțăminte **Vasilie Ban**, „La cîsma mare roșie”
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Orice păpuși cu prețuri de reclamă de acum până după sărbătorii!

Prețurile:

668 17-

Ghete pentru copii Choivreaux și Box sau Kaly, mărimea 20-25 = K	8-4
Ghete pentru copii	26-28 = 4-5
Ghete pentru copii	29-34 = 5-7
Ghete pentru băieți	35-39 = 7-9
Păpuși de jumătate pentru dame Choivreaux și Box sau Kaly	4-14
Ghete înalte pentru dame	8-14
Ghete de lucru pentru domni, tari, execuție în Kaly sau piele de vichis	7-
Ghete pentru domni cu gumă sau băeri, în Choivreaux sau Box	9-50
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal	10-
Ghete pentru domni Kobrak	14-
Ghete pentru domni Oslaria	12-
Ghete pentru domni formă americană	13-
Ghete pentru domni, formă americană, cu bumbi și băeri	16-
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	20-

Mare alegere în
cisme pentru copii și domni.

Camăși

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu este: Câștig puțin, vânzare mare!

În duminică și sărbători o deschis înainte de amiază până la 10 ore.

Berea albă și neagră

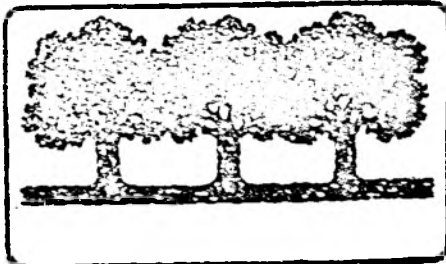
din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e
cântată și se bea
cu plăcere de toți
cari o cunosc, atât
la casa cât și la
sate. 724 102-

Oș berea nos-
tră e foarte cău-
tată și poate vedea
și de acolo, să cun-
părătorii se înmul-
țese mereu.

De vânzare.

1 Locomobil pentru aburi de 6 puteri de cai și 1 gratie cu 4 ferestre, se vând cu un preț convenabil la Mathias Hopprich în Cristian, lângă Sibiu. 985 3-3

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratiche sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI”

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bitătoare la ochi neplăcută a celor cărora sânge și sucuri trupesti sunt atruse și cari în urma ușurării din tinerețe și prin deprinderi rele și-au zdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca aceste stări ingrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie ceva care să dea tinerimei de-a-ia bine-voitoare, sincera și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie ceva cărui oamenii să-i credințeze fără teamă. Ură sfidă și cu încredere alicurând lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a devotației aceste năcașuri ori și tu, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic-specialist, conștiințos, care să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și să se lupte și morburilor ce deja eventuale există stunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e instituitul renumit în toată țara al Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-körút 13), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește oricine (atât bărbați cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale unde sângele și sucurile trupesti ale bolnavului să curgă, nervii să se întărească, tot organismul să se elibereze de materiile de boală, chinurile sufletești să se liniștască.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare stări și cazurile cele mai neplăcute, ranele sifilitice boalele de țese, beșic, nervi și sîmărnăci, înecăturile de confuze a minții urmării onanității și ale sfîșelului, erecțiunile de spaimă, albierea puterii bărbătești (impotență, vătămintuile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei o sală de acceptare separată și spire separate. În ceea ce privește cura, de băcură nu este pliedecă, nici dacă cineva, din ori ce cauză n-ar putea veni în persoana, atunci cu plăcere se va da răspuns amănunțit — are discret prin scrisoare (în epistolă e de sursă foarte alături numai marca de răspuns) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dăruire se trimite în secret. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începînd de la 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminică până la 12 ore a. m.) 790 17-18
Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 606.
Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta IV., Muzeum-körút Nr. 13

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare san prin un cm de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor, de aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul cel au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește.

Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare **Ferd. Saller Sibiu—Nagyszeben**

Strada Franciscanilor Nr. 6

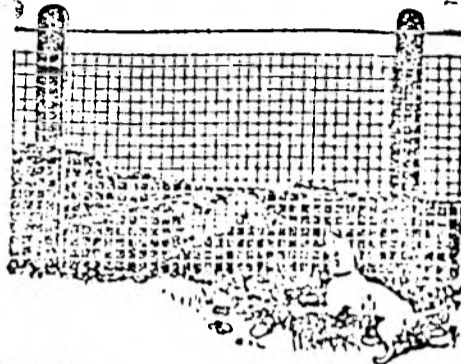
unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unde. — Se primesc și esecută tot felul de reparaturi și schimbări în construcție.

Multe scrisori de recunoștință.

989 4-

INGRĂDITURI UIMITOR DE IEFTINE! INVENȚIUNE SENZAȚIONALĂ

Foarte corăspunzător!

109 8-12

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea nelntrecută a

împletiturii „Hungaria”.

Să fabrică numai din sârmă sufată cu zinc. Prețul per metru cvadrat 32 sleri și mai sus

Să poate procura la singurul fabricant:

Alexandru Kaidekker

fabrică de sârmă, de Ingrăditură din împletituri și de gratii

Budapesta VIII, Ūlői ut 48 84.

Serviciu ieftin, repede și conștiințos. — Proșeurant ilustrat, gratis și franco.

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

784 92-

Haine pentru domni, dame, băieți, fete

și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés

și costume pentru dame.

Mare alegerei
Prețuri fără concurență!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandai de corp.

Fratii Gömöri

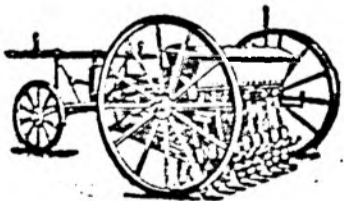
Magazin dela fabrică pentru mașini economice

Budapesta,

IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătoare de fier K. & R. Jezek în Blansko.

699 49-52

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma FRATII GÖMÖRI sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onoraților economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunț și mai mare; cum și a se mâna

Garnituri de îmblătit cu motor! distinse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări complete pentru figlării, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin cecece cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ierfin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

= Mare depozit de =

Vinuri de masă

diferite calități, pe lângă prețuri moderate, se află la

WILH. JIKELI, Sibiu

strada Urezului Nr. 7. 973 4-

Ludovic Ferencz,

REZERVATOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stofe de primăvară și vară în mare asortiment.

noutățile 723 120-

Stofele cîntar acum, pentru haine de sezon și stofe englezești, franțuzești și belgiene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de sezon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Englam”, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domnii preoți și teolog! absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articl de uniformă, după prețurile croitora cea mai nouă.

Renume universal

Un cînsul de buzunar marca „Sirena”, 14 cor, nur american duble, anker-remontoir cu mergo 36 de oare. Prin cumpărarea întregii produceri din aceste cînsuri, mă aflu singur în poziție a putea descrie pentru prețul grozav de ieftin de 4 cor. 90 bani acest cîns, care posedo un mecanism drima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi de un cîns de aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani.

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucați 9 cor. 50 bani, Mai departe oferz un cîns Gloria, de argînt, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La oricare cîns se alătură în cînsie un lanț elegant aurit. Nu o nici un risc, Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin 721 10-4

S. Kohane, expört de cînsuri
Krakau, Sebastiangasse Nr. 15.

MILIOANE

folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmel, catarului b. onchial și de gât

Caramellele de piept

ale lui **Kaiser** „Trei brazi”

6100 atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garantează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani. Se capătă în toate apotecele, drogueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Institutul de asigurare

„TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premiul recunoscut de cele mai estime, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru serviciul militar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu restituire de 3% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1912	K 5.456,645-67	Starea asigurărilor cu sfârșitul anului 1912	{ foc K 133.667,241- viață „ 11.740,710-
Capitale asigurate pe viață achitate	„ 5.438,689-43	Fonduri de întemeiere și de rezervă	„ 2.603,400-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prsoane versate în acuziții, cari au legături în cercuri bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile. 767 30-

Mobile

In toate stilurile, cea mai solidă executare

moderne

pe lângă garanția recomandă

Emil Petruțiu

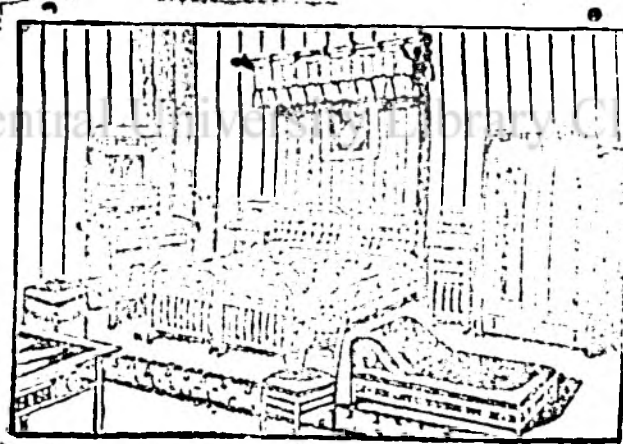
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărare.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi.

Prin aceasta fac cunoscut onoratului public, că în Sibiu, strada Guștoritel Nr. 56 și în colțul stradal Lămpășului (Laterngasse) Nr. 1 am deschis un

atelier mehanic

aranjat modern și cu putere electrică. Pe baza cunoștințelor mele, ce mi le-am câștigat aici și în străinătate în decurs de mai mulți ani, mă aflu în poziția de a putea executa orice lucru, ce se ține de acest fach, în mod precis și ieftin, mulțumind chiar și cele mai mari pretensiuni. În atelierul meu, care e aranjat cu cele mai nouă mașini după sistemul cel mai modern, se primesc: esecutarea și repararea de instrumente fizicale, pentru medic și ingineri. Reparaturi și montări de motoare pentru automobile de benzină, gas și petroleu, precum și alte mașini de acestea. Esecutarea de diferite instrumente fino, lipirea cu autogen, poleirea metalelor cu aramă, argint etc. etc. Primesc și esecutarea de invențiuni nouă, ce se știu de acest fach.

Rugându-mă pentru binevoitorul sprijin al onoratului public, semnez cu toată stima

Albert Lieblich.

932 8-52

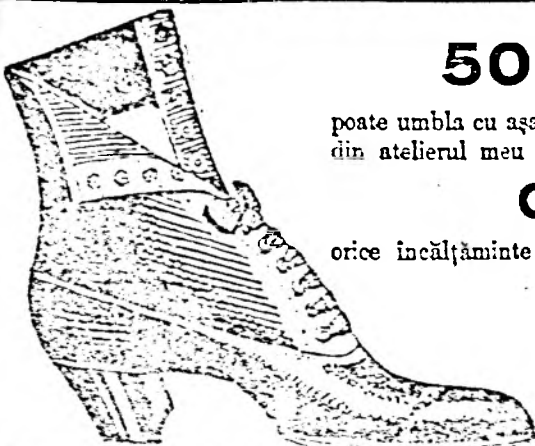
500.000 de pași

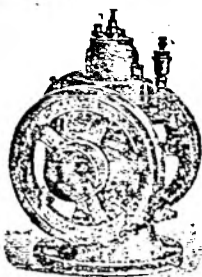
poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provăzute cu numele GEORGE LIMPEDE.

Gratis reparez

orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare. 590 31-

George Limpede
Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

1000—5000

= coroane =

economie poate face, cine cumpără dela mine **mașini de îmblătit, motoare** cu benzină sau cu oleu brut, precum și ori cel de **alte mașini**. O garnitură folosită de îmblătit, cu putere de 5 cai, cu doza 720 mm să vinde pe lângă condițiuni favorabile de plată. Motoare cu benzină dela 1/2 putere de cal în sus.

KMOŠKÓ ISTVÁN, Sibiu,
Teresianum Nr. 11.

552 6-10

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporalni“.

Prin aceasta contribui și tu la răspândirea și lămurirea folii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Căștigul/marce eventual un milion marce.	Amant de marce	Căștigurile sunt garantate de stat

**Invitare de participare la
branșele de câștig**

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige sigur **18 milioane 781.000 marce.**

În urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătățit foarte mult prin mărirea capitalului, astfel că aproape toată câștigurile s'au urcat cam cu 40% față de mai înainte, prin ceea ce această loterie are cele mai bune șanse de câștig. Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600,000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la

Un milion de marce.

Celelalte câștiguri mai mari pot fi eventual de:

900,000 marce	305,000 marce
890,000 „	303,000 „
880,000 „	302,000 „
870,000 „	301,000 „
860,000 „	300,000 „
850,000 „	200,000 „
840,000 „	100,000 „
830,000 „	90,000 „
820,000 „	80,000 „
810,000 „	70,000 „

precum și multe câștiguri de câte 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 marce etc.

În total loteria conține 100,000 de lozuri, din cari 56,028 de numeri — **adecă mai mult ca jumătate** — în decursul celor 7 trageri trebuie să fie trase.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasa întâi sunt 966 4—

Loz întreg 10 M. 112 K	Loz de mijloc * M. 6 — K	Loz mic 2 M. 13 — K

Fiecare oficiu de vânzare provădit cu tabloul tabelului în care sunt expuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o conținutură a câștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco. Fiecare participant primește lista oficială a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile s'a plătesc prompt sub controlul statului. Comanda rog să o trimiteți până la

23 Maiu n.

Samuel Heckscher & Co., Banker Hamburg (Nr. 955)

Tăgăși ale

Comandă la Dr. Samuel Heckscher & Co.,
Banker, Hamburg (Nr. 955)

Trăgătorii —	Loz întreg	la 10 Marce	(12 — K)
	de jumătate	5	(6 — „)
	de un sfert	2 50	(3 — „)

Adresa:

Ordnul și listele de câștiguri — De nu-i dorți
Trimiteți-ne ramburs — și se găsesc

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postspareasa ung. 29,549.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de instituțiile financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările s'a pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbani de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni s'a dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați s'a se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

428 53—

Atelier de curelărie, șelărie și colerărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(oțințoră Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heitauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroșat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vărzob) permanent în deposit. 62 64 —

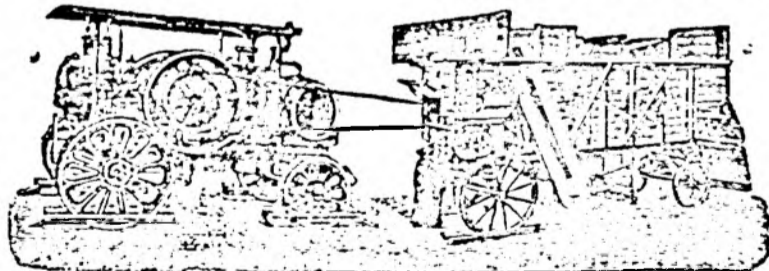
Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Lista de prețuri, la cerere, se trimite franco.

Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cal și cofere de călătorie.

La îmblătitul din anul trecut s'a dovedit din nou, că numai acele economice s'au putut fi deplin mulțumite, care posesedă una dintre renumitele

Locomobile ale lui Adam

respectiv **Mașini de îmblătit cu benzină patentate** cari sunt cel mai bun fabricat.

Motoarele lui Adam pentru benzină, oleu brut și gaz au lipsă de cea mai puțină cantitate din stofa susnumită pentru ars.

Mulți industriași și economi dovedesc aceasta prin scrisorile lor de mulțumire.

Și fiindcă cererile după aceste motoare și mașini de îmblătit sunt tot mai mari, **zace în interesul Dvoastră propriu**, dacă cereți gratis încă acum o listă de prețuri a acestor fabrici.

Primește garanție deplină pentru îmblătit curat și cea mai mare prestare de lucru. — Condiții de plată în rata foarte favorabile.

Depozit de motoare permanente la

IOAN SCHIEB, Birou tehnic

— Sibiu — Nagyszeben —

strada Măcelarilor Nr. 8, vis-à-vis Hotel Bonfert.

931 6-15